

Številka: 007-339/2015/36

Ljubljana, dne 19. 4. 2016

EVA 2015-3330-0064

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja -NOVO GRADIVO– predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne.... pod točko.... sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in ga pošilja Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Priloga:

- podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade,
- besedilo predloga zakona.

mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR

Prejemniki:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica,

- dr. Andreja Barle Lakota, državna sekretarka,		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
- dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica, - dr. Andreja Barle Lakota, državna sekretarka.		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Predlagana novela ZOFVI določa eksplicitno prepoved vsakršne oblike nasilja; organizacijo javne mreže za izobraževanje odraslih; racionalizacijo dela vzgojno-izobraževalnih zavodov, ministrstva pristojnega za izobraževanje in drugih državnih organov, ki iz enega mesta pridobivajo podatke o statusu udeležencev; vpis socialno-varstvenih zavodov v razvid; prepoved vstopa v vzgojno-izobraževalni sistem osebam, zoper katere je uveden kazenski postopek zoper spolno nedotakljivost in druge manjše popravke.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Za izvedbo nalog nadgradnje in povezovanja zbirk podatkov, navedenih v 11. členu, je bila izvedena ocena dela. Delno bodo naloge izvedli zaposleni MIZŠ, delno pa jih bodo izvedli zunanji izvajalci, s katerimi ima MIZŠ sklenjene pogodbe za vzdrževanje in nadgradnjo zbirk podatkov. Okvirna ocena za predvidena dela je 28.000,00 EUR z DDV. Delo se bo izvedlo v okviru načrtovanih proračunskih sredstev na postavki 239710, Razvoj in vzdrževanje računalniških aplikacij, proračunskega uporabnika MIZŠ v letih 2016 in 2017.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

dr. Maja Makovec Brenčič
MINISTRICA

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN
IZOBRAŽEVANJA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zaradi kolektivne pritožbe proti Sloveniji pred Evropskim odborom za socialne pravice, ki jo je vložilo Združenje za zaščito otrok Ltd (Association for the Protection of All Children – APPROACH) in se nanaša na odsotnost dikcije (eksplicitne in učinkovite) prepovedi telesnega kaznovanja otrok v slovenskih predpisih, je zakon dopolnjen z 2.a. členom, v katerem je zapisana eksplicitna prepoved vsakršne oblike nasilja v šolskem okolju. Z analizo je ugotovljeno, da na prepoved telesnega kaznovanja kažejo tudi drugi predpisi, vendar ne vsebujejo eksplicitnega zapisa. Tako je prepoved fizičnega nasilja nad otroki v Republiki Sloveniji določena na ustavni ravni. V skladu s 56. členom Ustave RS se otrokom zagotavlja posebno varstvo pred gospodarskim, socialnim, telesnim, duševnim ali drugim izkoriščanjem in zlorabljanjem. Iz zapisa je razvidno, da Republika Slovenija v celoti prevzema določila Konvencije o otrokovih pravicah, ki v 19. členu nalaga državam pogodbenicam, da z ustreznimi zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi varujejo otroka pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodb ali zlorab, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja, upoštevajoč spolne zlorabe, medtem ko je pod skrbništvom staršev, zakonitih skrbnikov ali katerekoli druge osebe, ki skrbi zanj. V Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je med drugim v 2. členu zapisano, da so cilji sistema vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji:

- zagotavljanje optimalnega razvoja posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, rasno, etnično in narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo oziroma invalidnost,
- vzgajanje za medsebojno strpnost, razvijanje zavesti o enakopravnosti spolov, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje otrokovih in človekovih pravic in temeljnih svoboščin, razvijanje enakih možnosti obeh spolov ter s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi,
- spodbujanje zavesti o integriteti posameznika,
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje tudi globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, do svoje in drugih kultur, do naravnega in družbenega okolja, do prihodnjih generacij.

Z novelo Zakona o osnovni šoli iz leta 2007 se je na novo dodalo poglavje o vzgojnem delovanju šole, ki izhaja iz predpostavke, da je za uresničevanje vzgojne funkcije zadolžena šola, ki mora ravnati v skladu s pravili stroke in veljavnimi pravnimi akti. Po obstoječem pravnem sistemu imajo osnovne šole svoj vzgojni načrt, vzgojne ukrepe pa imajo avtonomno določene v svojih pravilih šolskega reda (interni pravni akt). Postopek izrekanja vzgojnih opominov je urejen na zakonski ravni.

Predpisa s področja srednjega šolstva, ki prepovedujeta fizično nasilje sta Pravidnik o šolskem redu v srednjih šolah in Pravidnik o bivanju v dijaških domovih (Uradni list RS, št. 97/2006) in sicer 31. člen

določa prepovedi; 34. člen - določa lažje kršitve; 35. člen - določa najtežje kršitve. Sicer pa je v Pravilniku o šolskem redu v srednjih šolah (Uradni list RS št. 60/2010) v 4. členu (prepovedi), zapisano, da je v šoli prepovedano psihično in fizično nasilje. V 2. členu pravilnika je zapisano, da ima dijak predvsem pravico do varnosti in zaščite pred vsemi oblikami nasilja. V 18. členu je med najtežjimi kršitvami zapisano psihično ali fizično nasilje, v 21. (stopnjevanje vzgojnih ukrepov) pa je določeno, da se ukor učiteljskega zbora dijaku lahko izreče za najtežje kršitve. Pogojna izključitev in izključitev se dijaku lahko izreče za najtežje kršitve, torej za psihično ali fizično nasilje.

Zakon o šolski inšpekciji (Uradni list RS, št. 114/2005) v 16. členu določa sankcijo suspenz, da če izhaja iz dejstev, ugotovljenih pri nadzoru, utemeljen sum, da je delavec, ravnatelj, direktor, pomočnik, vodja enote ali podružnice storil kršitev s tem, da izvaja fizično nasilje nad otrokom ali udeležencem izobraževanja.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je le v Pravilniku o šolskem redu v srednjih šolah eksplicitno določena prepoved fizičnega in psihičnega nasilja. Določbe ostalih predpisov ne vsebujejo neposrednega zapisa prepovedi telesnega kaznovanja otrok.

Tudi za prepoved sodelovanja oseb zoper katere je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost prepreči vstop v vzgojno-izobraževalni sistem se je zdelo, da je dovolj podlag drugih pravnih aktih. Vendar pa je ministrstvo v zadnjem obdobju na konkretnih primerov in težav pri preprečevanju vključevanja teh oseb prejelo pobude s strani zainteresirane javnosti ter Varuhinje človekovih pravic, za ekspliciten zapis prepovedi vključevanja v katerokoli obliko vzgojno-izobraževalnega dela. Z namenom, da se osebam zoper katere je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost prepreči vstop v vzgojno-izobraževalni sistem, je ustrezno dopolnjen 107. a člen predmetnega zakona. Tako je navedenim osebam, ki izpolnjujejo pogoje iz druge alineje prvega odstavka navedenega člena prepovedana vsakršna oblika sodelovanja v procesu vzgoje in izobraževanja. Slednje se ne nanaša le na sklepanje pogodb o zaposlitvi, ampak tudi na sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb, vodenje delavnic, sodelovanje pri ustvarjanju učnih načrtov, učnega gradiva itd. V zvezi z navedenim in z namenom izvajanja preventivne funkcije in zaščite otrok, je zgoraj navedenim osebam prepovedan tako neposreden kot posreden stik z otroki.

V družbi znanja, kjer je znanje ključna določnica družbenega položaja je dostopnost vseživljenjskega učenja izjemno pomembno. To velja tako za možnost nenehnega pridobivanja kompetenc, ki so potrebne za uspešno vključevanje na trg dela kot tudi za pridobivanje kompetenc, ki so potrebne za vključevanje v vse bolj kompleksno in hitro spreminjajočo družbo. Še posebej je dostopnost vseživljenjskega učenja pomembna za ljudi z nedokončano osnovno šolo oziroma brez pridobljenih poklicnih kvalifikacij. Najbolj ranljivim skupinam je zaradi pomena izobrazbe v sodobni družbi nujno zagotoviti čim večjo dostopnost do tistih oblik vseživljenjskega učenja, ki omogočajo pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc za uspešnejše vključevanje v družbo in svet dela. Na področju izobraževanja odraslih je bilo v preteklem obdobju razvitih vrsta javno veljavnih programov za odrasle (npr.: programi usposabljanja za življenjsko uspešnost; računalniška pismenost za odrasle, slovenščina kot drugi in tuji jezik, programi tuji jeziki, Začetna integracija priseljencev) ter dejavnosti potrebnih za izvajanje izobraževanja, ki zagotavljajo odraslim, posebej še manj izobraženim in drugim ranljivim skupinam, učinkovitejše vključevanje v izobraževalni proces. Na podlagi veljavne zakonodaje država izvajanje zgoraj navedenih programov in dejavnosti zagotavlja na osnovi letnega programa izobraževanja odraslih v skladu z Zakonom o izobraževanju odraslih (ZIO). Posledica take ureditve nestabilnost področja in pomanjkanje perspektive, ki bi omogočala nadaljnji razvoj navedenega področja ravno za najbolj ranljive skupine ljudi, ki bi jim država morala ustvarjati pogoje za uspešno vključevanje v družbo in svet dela. V takih razmerah izvajalci navedenih programov in dejavnosti težko načrtujejo delo, manj izobraženi in ranljive skupine pa nimajo za izvedbo njihovih izobraževalnih ciljev nikakršne gotovosti ali in koliko bo država sploh podprla njihovo vključevanje v vseživljenjsko učenje. S tem jim je v veliki meri odvzeta dejanska možnost izobraževanja.

Z javno mrežo javnih organizacij za izobraževanje odraslih bo vzpostavljeno ustrezno in stabilno podporno okolje, ki bo omogočalo ranljivim skupinam prebivalstva vključevanje v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle, ki jih je sprejel pristojni minister ter v dejavnosti, ki so potrebne za izvajanje teh programov. Vzpostavljeni bodo pogoji za stabilnejše in s tem kvalitetnejše izvajanje programa osnovne šole za odrasle, ki jo država zagotavlja odraslim, če je niso dosegli v času obveznega izobraževanja, javno veljavnih izobraževalnih programov za odrasle, v okviru katerih si odrasli pridobivajo temeljne zmožnosti in izboljšujejo splošno izobraženost ter dejavnosti potrebne za izvajanje izobraževanja. Merila za postavitve javne mreže javnih organizacij za izobraževanje odraslih bo določila Vlada, ki bo upoštevala najmanj: število prebivalcev na določenem območju, specifičnosti zaposlitve in razvojne posebnosti območja, kot določa v 11. člen veljavnega ZOFVI.

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v 13. členu posebej navaja posebni program ravno zaradi njegove specifičnosti. Gre za program, ki je namenjen otrokom in mladostnikom z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. Otroke in mladostnike z zmerno in težjo motnjo v duševnem razvoju so tudi v preteklosti vključevali tako javni zavodi s področja izobraževanja kot tudi socialno-varstveni zavodi. Z vsebinsko določitvijo tega programa na Strokovnem svetu RS za splošno izobraževanje (zadnji del programa je bil sprejet 2015) je dana podlaga za izvajanje programa v celoti. Ob tem se je pokazalo, da socialno-varstvenih zavodov ni mogoče vpisati v razvid izvajalcev tega programa, ker po sedaj veljavnem zakonu niso predvideni kot možni izvajalci, saj je osnovna dejavnost socialno-varstvenih zavodov po Zakonu o socialnem varstvu institucionalno varstvo in usposabljanje otrok in mladostnikov z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju. Pri tem je treba upoštevati, da je bil posebni program vsebinsko oblikovan več let kasneje kot tisti člani ZOFVI, ki določajo možne izvajalce tega programa. Sam program je zasnovan tako, da je razdeljen v več stopenj in traja najdalj do 26. leta posameznika vključenega v ta program. Ves program je naravnano na izobraževanje in usposabljanje za življenje in delo. Enako velja tudi za izvajanje prilagojenega programa za predšolske otroke. Socialno-varstveni zavodi pri izvajanju svojega poslanstva zagotavljajo usposabljanje otrok v skladu z navedenima programoma, t.j. prilagojen program za predšolske otroke s posebnimi potrebami ter poseben program vzgoje in izobraževanja, ki sta javno veljavna programa. Z vpisom v razvid bi zagotovili ureditev dejanskega položaja, ko socialno-varstveni zavodi usposabljujejo otroke in mladostnike v skladu z javnoveljavnim programom. S predlaganimi spremembami bi končno lahko uredili in izenačili status vzgoje in izobraževanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih in socialno-varstvenih zavodih.

Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja je bila vzpostavljena z novelo ZOFVI 2011, ko je bilo področje vzgoje in izobraževanja še edino področje, kjer državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter drugi niso mogli v elektronski obliki ali pa na enem mestu preverjati dejstva o vpisu otroka v vzgojno – izobraževalni program. Obenem je bila vzpostavitev te evidence nujna tudi zaradi izvajanja takrat novega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Evidenca je v tem času postala aktualna tudi za druge državne organe, obenem pa se njen pomen širi tudi v okviru matičnega ministrstva, kjer se ocenjuje, da bo razširitev nabora vključenih podatkov in povezovanje z obstoječimi evidencami ministrstva možno zagotavljati učinkovitejši nadzor nad financiranjem in hkrati prispevati h kvalitetnejšim analitičnim podatkom.

- Na področju strokovnih delavcev je izpostavljenih nekaj aktualnih področij. Med njimi je vprašanje volonterskega pripravništva. Volontersko pripravništvo na področju vzgoje in izobraževanja ni bilo vezano na sistemizirano delovno mesto in je bilo sistemsko urejeno kot uvajalno obdobje, ki posamezniku pomaga k kakovostnemu vstopu v poklic. Glede na to, da področje volonterskega pripravništva ni bilo ustrezno urejeno se je Vlada Republike Slovenije sklepom decembra 2014 zavezala k ukinitvi. Ob razpravah o volonterskem pripravništvu se je zmotno navajalo, da je pripravništvo pogoj za pristop k strokovnemu izpitu. Prav zato je treba razmerje med pripravništvom in strokovni izpitom jasno opredeliti.
- Specialpedagoške izobrazbe, ki je z zakonom določena kot pogoj za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami, v tem trenutku ni moč pridobiti drugače kot s študijskim programom za pridobitev izobrazbe. Študijski program za izpopolnjevanje, s katerim ustrezno specialpedagoško izobrazbo v skladu z zakonom pridobi znaten delež strokovnih delavcev pa pristojni visokošolski zavod ni razpisal od študijskega leta 2009/2010 dalje. To nesporno posega v položaj strokovnih delavcev, pri čemer pogoja ne morejo izpolniti, če se v program ne morejo vpisati. Prav zato je tem strokovnim delavcem potrebno zagotoviti realne možnosti za izpolnitev pogoja.

Veljavni zakon določa, da v primeru, da kdor ni končal izobraževanja po visokošolskem študijskem programu za pridobitev izobrazbe, ki vključuje tudi pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po ustreznem javnoveljavnem študijskem programu za izpopolnjevanje. Če ni ustreznega študijskega programa za izpopolnjevanje iz prejšnjega odstavka, določi program za pridobitev pedagoške, pedagoško-andragoške oziroma specialno pedagoške izobrazbe minister, potem ko si pridobi mnenje Sveta za visoko šolstvo. Z bolonjsko prenovo študijskih programov ter s spremembami pristojnosti institucij, ki urejajo akreditacijo programov ter Sveta za visoko šolstvo je prišlo do nejasnosti, kdo je tisti, ki v primerih, ko študijski program vključuje pedagoško andragoške vsebine, vendar tega ne izkazuje z nazivom študijskega programa pristojen za ugotavljanje ustreznosti znanj izvajalcev za posamezno delo vzgojno-izobraževalnega programa. Z določitvijo pristojnosti strokovnemu svetu RS za splošno izobraževanje se sledi pristojnostim, ki jih ta svet že ima in odpravlja nejasnost v sedanjih določbi, ki je nastala po spremembi pristojnosti Sveta za visoko šolstvo.

Neprestani sistemski in razvojni izzivi na področju vzgoje in izobraževanja vedno pogosteje in intenzivneje vodijo do posrednih in neposrednih izvajalcev tega področja, kar je izkristaliziralo sistematično vodeno in celovito organizirano evidenco zaposlenih na področju vzgoje in izobraževanja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj novele zakona je eksplicitna opredelitev, da je za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v vrtcih, šolah in drugih zavodih za vzgojo in izobraževanje potrebno zagotoviti varno in spodbudno učno okolje, kjer je prepovedana vsakršna oblika nasilja in neenakopravne obravnave, ki bi temeljila na spolu, spolni usmerjenosti, socialnem in kulturnem poreklu, veroizpovedi, rasni, etnični in narodni pripadnosti ter telesni in duševni konstituciji oziroma invalidnosti.

Cilji v zvezi z organizacijo javne mreže javnih organizacij za izobraževanje odraslih so, da bodo imeli vsi odrasli, s poudarkom na manj izobraženih in drugih ranljivih skupinah, sorazmerno enake možnosti za vključitev:

- v program osnovne šole za odrasle;
- v javno veljavne programe za odrasle, ki so namenjeni pridobivanju in dvigu temeljnih zmožnosti in izboljšanju splošne izobraženosti;
- za koriščenje podpornih dejavnosti potrebnih za izvajanje izobraževanja, med katere se uvršča: dejavnost informiranja in svetovanja, vključno z ugotavljanjem in vrednotenjem neformalno pridobljenega znanja, učna pomoč in mentorstvo v središčih za samostojno učenje za kar največjo uspešnost pri pridobivanju znanja ali veščin;
- bo vzpostavljeno stabilno okolje za izvajalce navedenih programov in dejavnosti, kar bo zagotavljalo večjo možnost vključevanja ranljivih skupin v oblike vseživljenjskega učenja, sodelovanje z okoljem, in večjo kakovost v izobraževanju odraslih.

Cilji predlaganih sprememb in dopolnitev zakona na področju urejanja položaja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju je ukinitve volonterskega pripravništva, v skladu s sklepom vlade ter jasnejša določitev razmerja med pripravništvom in strokovnim izpitom. Pripravništvo je razumljeno kot najbolj primerna oblika uvajanja v poklic ni pa pogoj za opravljanje strokovnega izpita. Cilj zakona je zamik in s tem ureditev položaja strokovnih delavcev, ki poučujejo otroke s posebnimi potrebami in zaradi objektivnih pogojev ne morejo izpolniti pogoja o potrebni specialpedagoški izobrazbi. Z novelo zakona se ureja tudi pristojnost za določitev znanj, ki jih morajo imeti izvajalci posamičnih predmetov ali delov vzgojno-izobraževalnega programa v primeru, da je bilo ob akreditaciji programa ugotovljeno, da je program skladen z merili, ki določajo vključitev pedagoško-andragoških vsebin, vendar program tega z nazivom ne izkazuje. Cilj novele zakona je tudi vzpostavitev in organizacija funkcionalne in učinkovite evidence zaposlenih na področju vzgoje in izobraževanja. Cilj predlaganih sprememb je ureditev položaja socialno-varstvenih zavodov, ki v okviru svojega poslanstva t.j. usposabljanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami izvajajo posebni program. Ker je posebni program sprejet na področju vzgoje in izobraževanja je možnost izvajanja tega programa različno interpretirana. Še posebej zato, ker ob spremembi ZOFVI ta program še vsebinsko ni bil sprejet, zato socialno-varstveni zavodi niso bili predvideni kot možni izvajalci programa..

S predlogom sprememb v poglavju o zbirki podatkov oz. v členih, ki opredeljujejo Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (CEUVIZ) bo omogočena racionalizacija dela vzgojno izobraževalnih zavodov, ministrstva pristojnega za izobraževanje in drugih državnih organov, ki iz enega mesta pridobivajo podatke o statusu udeležencev.

2.2 Načela

- načelo zakonitosti, saj je potrebno zbiranje in namen zbiranja podatkov določiti z zakonom, z zakonskimi določili pa ustrezno utemeljiti tudi razsežnosti pripravništva in začasne izjeme glede pogojev o izobrazbi za eno od kategorij strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja;
- načelo učinkovitosti, k čemur bo prispevala vzpostavitev sistematično organizirane in funkcionalne evidence, ki bo omogočala učinkovitejši nadzor nad porabo javnih sredstev.
- načelo zakonitosti, saj bo urejen položaj socialno-varstvenih zavodov kot izvajalcev

posebnega programa. Z ureditvijo položaja socialno varstvenih zavodov in vpisom v razvid bo zagotovljeno tudi izenačitev pravic strokovnih delavcev, ki izvajajo ta program v vzgojno-izobraževalnih ali socialno-varstvenih zavodih.

- načelo dostopnosti vseživljenjskega učenja predvsem za manj izobražene in ranljive skupine z zagotovitvijo podpornega okolja, ki bo lahko stabilneje oblikoval razmere za večje vključevanje teh skupin v različne oblike vseživljenjskega učenja,
- načelo dostopnosti pri jasnejši opredelitvi razmerja med pripravništvom in strokovnim izpitom, saj je pripravništvo razumljeno kot najbolj zaželena oblika vstopa v poklic, ne pa tudi kot pogoj za opravljanje strokovnega izpita.

2.3 Poglavitne rešitve

Predstavitev predlaganih rešitev:

- opredelitev varnega in spodbudnega učnega okolja;
- z javno mrežo javnih organizacij za izobraževanje odraslih bo vzpostavljeno ustrezno podporno okolje, ki bo omogočalo ranljivim skupinam prebivalstva vključevanje v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle, ki jih je sprejel pristojni minister ter v dejavnosti, ki so potrebne za izvajanje teh programov. Vzpostavljeni bodo pogoji za stabilnejše in s tem kvalitetnejše izvajanje programa osnovne šole za odrasle, ki jo država zagotavlja odraslim, če je niso dosegli v času obveznega izobraževanja, javno veljavnih izobraževalnih programov za odrasle, v okviru katerih si odrasli pridobivajo temeljne zmožnosti in izboljšujejo splošno izobraženost ter dejavnosti potrebne za izvajanje izobraževanja. Merila za postavitev javne mreže javnih organizacij za izobraževanje odraslih bo določila Vlada, pri čemer bo upoštevano: število prebivalcev na določenem območju, specifičnost poselitve in razvojne posebnosti območja, kot je določeno v 11. členu veljavnega ZOFVI;
- ukinitve volonterskega pripravništva;
- pripravništvo je razumljeno kot najbolj zaželena oblika vstopa v poklic, ne pa kot pogoj za opravljanje strokovnega izpita;
- prehodna določba bo izvrševanje pogoja o specialnopedagoški izobrazbi strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami začasno odložila;
- vzpostavitev temelja za ureditev, povezovanje in usklajitev podatkov o zaposlenih na področju vzgoje in izobraževanja;
- socialno-varstveni zavodi se bodo lahko vpisali v razvid za izvajanje javno-veljavnih programov vzgoje in izobraževanja, kamor se doslej niso mogli, čeprav v okviru usposabljanja otrok in mladostnikov te programe že vrsto let izvajajo;
- pri določbah o CEUVIZ se zmanjšuje možnost vnosnih napak in zagotavlja točnost podatkov v aplikacijah, ki jih ministrstvo uporablja za določitev višine finančnih transferjev vzgojno izobraževalnim zavodom. Razširja se nabor podatkov, ki jih potrebujejo izplačevalci socialnih transferov, ki podatke pridobivajo iz CEUVIZ, študentskim servisom pa se omogoča pridobivanje podatkov o statusu. S povezovanjem že obstoječih evidenc MIZŠ s CEUVIZ in z dopolnitvijo z zgodovinskimi podatki se preprečuje fiktivni vpis.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Finančne posledice predlagane novele ZOFVI se nanašajo na nadgradnjo in povezovanje zbirk podatkov. Okvirna ocena finančnih posledic je 28.000,00 EUR z DDV. Delo se bo izvedlo v okviru načrtovanih proračunskih sredstev na postavki 239710, Razvoj in vzdrževanje računalniških aplikacij, proračunskega uporabnika MIZŠ v letih 2016 in 2017.

Predlog zakona nima posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona dodatnih finančnih sredstev v že sprejetem proračunu ni potrebno zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Področje izobraževanja sodi v originalno pristojnost držav članic EU in ni predmet prilagoditve pravu EU.

Primerjali smo predvsem evropske modele izobraževanja in celostne obravnave oseb z motnjami vida, saj je tudi pri nas v okviru Norveškega finančnega mehanizma in takrat MŠŠ (zaključek 2010) potekal projekt Center za pomoč slepim in slabovidnim v okviru Zavoda za slepo in slabovidno mladino Ljubljana. V večini evropskih držav (Avstrija, Norveška, Nizozemska, Danska, Švedska, Finska, Ciper, Nemčija, Grčija, Portugalska...) so ustanovili Centre, ki zagotavljajo pogoje uspešne inkluzije. Tovrstni centri opravljajo vzgojno – izobraževalno in svetovalno funkcijo, prispevajo k napredku stroke in vključujejo različne socialne partnerje s ciljem čim boljše usposobiti osebe z motnjami vida za samostojno življenje.

Države v evropskem prostoru lahko razvrstimo v tri glavne skupine glede na njihovo prakso vključevanja oseb s posebnimi potrebami.

1. Prva skupina zajema države, ki so razvile sistem in prakso inkluzije skoraj vseh otrok v redno (mainstram) izobraževanje. Podprte so z različnimi oblikami pomoči. Ta pristop najdemo v Španiji, Grčiji, Italiji, na Portugalskem, Švedskem, Islandiji, Norveški in Cipru. Vendar lahko znotraj tega modela najdemo številne razlike. Avtorji poimenujejo ta pristop kot enotirni (One-Track Approach).

2. Druga skupina držav predstavlja različne pristope k inkluziji. Nudijo različne oblike pomoči med sistemoma rednega in posebnega izobraževanja. Ta pristop najdemo na Danskem, v Franciji, na Irskem, v Luksemburgu, Avstriji, na Finskem, v Veliki Britaniji, Latviji, na Češkem, Slovaškem in v Sloveniji. Ta pristop so poimenovali kot večtirni (Multi-Track Approach).

3. Za tretjo skupino držav sta značilna dva ločena sistema izobraževanja. Učenci s posebnimi potrebami so ponavadi usmerjeni v specializirane šole ali posebne razrede. V splošnem se velika večina otrok s posebnimi potrebami ne vključuje v redni kurikulum skupaj z učenci brez posebnih potreb. Ta dva sistema sta oz. sta bila do nedavnega ločena z vsak svojo zakonodajo (Švica, Belgija). Pristop so avtorji poimenovali kot dvotirni (Two-Track Approach).

Norveška

Na Norveškem imajo enotirni sistem izobraževanja (one track approach). Posebnih zavodov za usposabljanje otrok s posebnimi potrebami nimajo, vsi otroci in mladostniki obiskujejo šole v domačem kraju. Podpora slepim in slabovidnim se izvaja na državni ravni preko dveh centrov za pomoč slepim in slabovidnim. Oba centra nudita podporo tudi regionalnim in občinskim službam, ki se v okviru svojih pristojnosti srečujejo s slepimi in slabovidnimi.

Naloga centra je podpora izobraževanju in usposabljanju slepih in slabovidnih oseb od rojstva do pozne starosti.

Organizacijsko Huseby center sestavljajo trije oddelki:

- oddelek za pomoč inkluziji,
- oddelek za pripravo pripomočkov in
- oddelek administrativne in tehnične pomoči.

Zaposlenih je 60 delavcev. Največji je oddelek za pomoč inkluziji, ki sestoji iz enot za predšolske, šolske in odrasle osebe. Na lokaciji centra se izvajajo tematske delavnice za slepe in slabovidne glede na posamezna starostna obdobja, delavnice za starše in izobraževanje učiteljev. Izvajajo tudi pouk specialnih znanj.

Del učiteljev dela v mobilni službi: mobilni učitelji svetujejo po šolah učiteljem, staršem in koordinirajo delo med centrom in potrebami na terenu. Po šolah večinoma svetujejo inkluzivnim defektologom, ki skrbijo, da se navodila tiflopedagoga ali pa tudi drugih mobilnih služb, izvajajo. Zaradi koordinacije dela imajo vsi delavci centra dva dni v tednu timske sestanke, za pripravo in za evalvacijo dela.

Oddelek za pripomočke: zaposlenih je 20 delavcev. Prilagajajo učbenike po naročilu in izdelujejo didaktične pripomočke po naročilu rednih šol. Odzivni čas za prilagoditev učbenika ali izdelavo

didaktičnega pripomočka je zelo kratek.

Hrvaška

Podpora slepim in slabovidnim nudi Center za izobraževanje »Vinko Bek«, Zagreb. Je ustanova za izobraževanje in rehabilitacijo slepim in slabovidnih otrok, mladine in odraslih.

Ustanovljena je bila že leta 1895 in v tistem času je bila to edina institucija za izobraževanje slepim v tem delu Evrope. Danes je središče s socialnimi storitvami, kjer slabovidnim ljudem nudijo rehabilitacijo, otroci pa se izobražujejo po programih v pristojnosti Ministrstva za znanost, šolstvo in šport. Ustanova je strokovni center za celotno državo in deluje na štirih lokacijah po državi.

Prikaz ureditev izbranih držav glede vzpostavitve javne mreže javnih organizacij za izobraževanje odraslih:

Irska

Zagotavlja udeležencem brezplačno izobraževanje v programih za razvoj pismenosti; v regionalnih izobraževalnih centrih delujejo poleg organizatorjev izobraževanja tudi organizatorji za programe za razvoj pismenosti. Irska zagotavlja tudi omrežje ustanov, ki svetujejo odraslim v zvezi z razvojem pismenosti in jih usmerjajo v ustrezne programe (tim referal networks, ki povezujejo agencije za zaposlovanje, šole in druge ustanove, knjižnice (podobno našim središčem za svetovanje in informiranje).

Švedska

Nacionalni svet za izobraževanje odraslih, ki spremlja in skrbi za razvoj ljudskega izobraževanja, sestavljajo nacionalna zveza študijskih združenj, interesno združenje ljudskih univerz ter združenje lokalnih in regionalnih oblasti. Svet ima poleg tega vlogo razdeljevalca državnih sredstev študijskim združenjem in ljudskim univerzam, odgovoren pa je tudi za delovanje in razvoj mreže ljudskega izobraževanja.

Leta 2001 je švedski Parlament sprejel vladni zakonski predlog (bill) o »Učenju odraslih in razvoju izobraževanja odraslih«, ki opredeljuje cilje učenja odraslih in strategijo za doseganje teh ciljev, ki ustrezajo potrebam sodobne družbe na področju razvoja kompetenc, infrastrukture učenja odraslih, zagotavljanja kakovosti ipd. Zakonski predlog je bil zadnjič revidiran leta 2007.

Eden od ciljev zagotavlja: »Vsi odrasli morajo imeti možnost za širitev in poglobljanje svojega znanja in veščin namenjeno osebnemu razvoju, razvoju demokracije in enakopravnih možnosti, ekonomskemu razvoju in zaposlovanju in enakomerni porazdelitvi bogastva.«

Na podlagi tega zakona, vlada v sprejme Dekret o podpori splošnemu izobraževanju odraslih, ki določa:

1. Cilje državne podpore:

- podpiranje aktivnosti ki pripomorejo k krepitvi in razvoju demokracije,
- omogočanje ljudem, da vplivajo na svoje življenjsko okolje in spodbujajo vključevanje v družbeni razvoj,
- prispevanje k odpravljanju izobraževalnih primanjkljajev in dvigujejo izobrazbeno in kulturno raven ljudi,
- prispevanje k širjenju zanimanja in sodelovanja v kulturnem življenju.

2. Pogoje za dodeljevanje vladnih sredstev za splošno izobraževanje odraslih

- programi morajo slediti zgornjim ciljem,
- struktura ponudbe: najmanj 15% ponudbe mora biti namenjene splošnim programom, ki se zaključijo s kvalifikacijo, enakovredno tisti, ki se pridobi v šolskem sistemu. Ti programi so namenjeni manj izobraženim odraslim, ki so v koledarskem letu vključitve v program dopolnili 18 ali več let,
- izvajalci morajo imeti organ upravljanja (svet, več organizacij lahko oblikuje skupen, en svet)
- o usposobljeni mentorji, ki jih potrjuje lokalna sekcija Študijskega združenja.

Švedski nacionalni svet za IO (sestavljajo ga predstavniki treh nacionalnih asociacij), ki distribuira denar med izvajalce, letno poroča o porabi sredstev in evalvira dejavnosti glede na cilje in učinke.

Finska

Organizacije, ki nudijo neformalno izobraževanje odraslih, so povezane v nacionalne mreže, te pa v Finsko združenje za izobraževanje odraslih, ki spodbuja neformalno izobraževanje odraslih mednarodno sodelovanje in nadaljnje usposabljanje izobraževalcev ter sodeluje v razpravi

prihodnjem razvoju področja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon nima posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon nima posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon nima posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zakon nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Zakon nima posledic za druga področja.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:

<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=6753>

– čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe:

Rok za posredovanje pripomb k besedilu predlaganega zakona, ki je bil objavljen na portalu e. demokracija, je bil od 30. 11. 2015 do 30.12.2015.

Večina pripomb se je nanašala na 3. člen, ki določa javno mrežo organizacij za izobraževanje odraslih. Pripombe so bile smiselno upoštevane.

Ostali predlogi so se nanašale na 2.a člen (predlog, da se vključi spolna identiteta), 135.d člen (predlog, da se vključi status nezaposlen), strokovne delavce v socialno-varstvenih zavodih (predlog upoštevan).

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica,
- dr. Andreja Barle Lakota, državna sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

1. člen

V Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 47/15) se v 1. členu črta šesti odstavek.

2. člen

Za 2. členom se doda nov 2.a člen, ki se glasi:

»2.a člen

(varno in spodbudno učno okolje)

V vrtcih, šolah in drugih zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami se v skladu s cilji iz prejšnjega člena zagotovi varno in spodbudno učno okolje, kjer je prepovedano telesno kaznovanje otrok in vsakršna druga oblika nasilja nad in med otroki in neenakopravna obravnava, ki bi temeljila na spolu, spolni usmerjenosti, socialnem in kulturnem poreklu, veroizpovedi, rasni, etnični in narodni pripadnosti ter posebnosti v telesnem in duševnem razvoju.«.

3. člen

Deveti odstavek 11. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Javna mreža javnih organizacij za izobraževanje odraslih omogoča odraslim dokončanje osnovne šole, vključitev v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle ter izvajanje svetovanja za področje odraslih.«.

4. člen

V četrtem odstavku 34. člena se za besedilom »dodatnih dokazil o zagotovljenosti pogojev« črta besedilo »za izvajanje dejavnosti v prvem letu po vpisu v razvid«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»V skladu s tem členom se v razvid vpišejo tudi socialno-varstveni zavodi, ki izvajajo prilagojene programe za predšolske otroke in posebne programe vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek.

5. člen

Črta se četrti odstavek 84. člena.

Dosedanji peti odstavek postane četrti odstavek.

6. člen

V prvem odstavku 100. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Ustreznost vključenosti pedagoško-andragoških znanj v študijskih programih iz druge alineje tega odstavka ugotavlja Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.«.

7. člen

V prvem odstavku 102. člena se črta drugi stavek.

8. člen

V 105. členu se za sedmim odstavkom doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»V nazive po tem zakonu napredujejo tudi strokovni delavci, zaposleni v socialno-varstvenih zavodih, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno delo.«.

9. člen

Peti odstavek 107.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»Oseba, zoper katero je uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ne more skleniti pogodbe o zaposlitvi ali opravljati dela na področju vzgoje in izobraževanja.«.

10. člen

Sedmi odstavek 110. člena se črta.

Dosedanji osmi odstavek postane sedmi odstavek.

11. člen

Poglavje »XVII.a ZBIRKA PODATKOV« in členi 135.a, 135.b, 135.c in 135.č se nadomestijo z novim poglavjem »XVII.A ZBIRKE PODATKOV« ter členi 135.a do 135.e, ki se glasijo:

»XVII.A ZBIRKE PODATKOV

135.a člen (centralna evidenca)

Za potrebe opravljanja nalog, določenih s tem zakonom in predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanja iz 1. člena tega zakona, za potrebe odločanja o pravicah iz javnih sredstev ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene ministrstvo, pristojno za šolstvo, vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje informatizirano zbirko podatkov (v nadaljnjem besedilu: centralna evidenca). Centralna evidenca vsebuje naslednje podatke o predšolskih otrocih, učencih, dijakih, študentih višje šole in udeležencih izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: udeleženci vzgoje in izobraževanja):

- enolični identifikator udeleženca vzgoje in izobraževanja,
- ime in priimek,
- EMŠO,
- spol,
- kraj in država rojstva,
- stalno oziroma začasno prebivališče (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, občina, država),
- državljanstvo,
- ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda ter matična številka poslovnega subjekta (šifra PRS),
- vzgojno-izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS),
- starostno obdobje, razred in oddelek, letnik, vzgojna skupina ter razred in predmet v glasbeni šoli in umetniški gimnaziji,
- podatek o prijavi v dijaški dom,

- datum vključitve oziroma datum začetka izobraževanja v vrtcu oziroma šoli,
- datum začetka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- datum izpisa iz vrtca oziroma šole,
- datum zaključka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- povprečna ocena zadnjega razreda osnovne šole,
- povprečna ocena po letnikih za dijake in študente višjih strokovnih šol,
- status udeleženca: otrok, učenec, dijak, študent višje šole, udeleženec izobraževanja odraslih, učenec glasbene šole, kandidat brez statusa, ki opravlja izpite,
- način izobraževanja: redni/izredni, ponavljalec, podaljšan status, ponovni vpis v isti letnik, izmenjava,
- oblika izobraževanja: vzporedno izobraževanje,
- datum prijave na šolsko malico oziroma kosilo,
- status prosilca za mednarodno zaščito, datum pridobitve statusa in datum izvršljivosti odločbe, izdane v postopku mednarodne zaščite.

V centralni evidenci se vodi tudi podatek o upravičenosti do znižanega plačila vrtca, dodatne subvencije za malico in subvencije za kosilo (številka in datum odločbe, obdobje upravičenosti, uvrstitev v dohodkovni razred in višina subvencije oziroma znižanega plačila vrtca in občina, zavezanica za plačilo).

135.b člen (zagotavljanje podatkov za centralno evidenco)

Podatke za centralno evidenco iz drugega odstavka 135.a člena tega zakona vnašajo za svoje udeležence vzgoje in izobraževanja vzgojno-izobraževalni zavodi.

Za zagotavljanje točnosti in ažurnosti identifikacijskih podatkov udeležencev vzgoje in izobraževanja v centralni evidenci (podatkov o imenu, priimku, spolu, kraju in državi rojstva, stalnem oziroma začasnem prebivališču, državljanstvu, statusu prosilca za mednarodno zaščito, datumu pridobitve statusa in datumu izvršljivosti odločbe, izdane v postopku mednarodne zaščite) se ti na podlagi podatka o EMŠO udeleženca vzgoje in izobraževanja pridobijo iz centralnega registra prebivalstva.

V centralno evidenco se iz centralne zbirke podatkov o pravicah iz javnih sredstev na podlagi podatka o EMŠO udeleženca vzgoje in izobraževanja prenesejo podatki o pravicah iz javnih sredstev, določenih v tretjem odstavku 135.a člena tega zakona.

Za ugotavljanje pravice do vpisa v srednje in višje šole se centralna evidenca na podlagi podatka o EMŠO udeleženca vzgoje in izobraževanja povezuje z evidenčnim in analitskim informacijskim sistemom visokega šolstva v Republiki Sloveniji (e-VŠ).

V centralno evidenco se na podlagi EMŠO vpisanega udeleženca podatki o vzgojno-izobraževalnem zavodu in programu ter letniku pridobijo iz evidence prijavljenih in vpisanih v srednje šole in evidence prijavljenih in vpisanih v dijaške domove.

Za statistične in znanstveno-raziskovalne namene analiziranja zaposljivosti dijakov, ki so zaključili izobraževalni program in diplomantov višjih šol, ministrstvo, pristojno za šolstvo, na podlagi EMŠO udeleženca pridobi:

- podatke iz matične evidence zavarovancev, ki jo vodi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, o osebah, ki sklenejo delovno razmerje, samozaposlenih osebah in družbenikih po predpisih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, in sicer o datumu zaposlitve in datumu prenehanja zaposlitve dijaka oziroma diplomanta, poklica dijaka oziroma diplomanta (klasifikacija SKP-08) ter o vrsti zaposlitve (za nedoločen ali določen čas),
- podatke iz evidence brezposelnih oseb, ki jo vodi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, in sicer o datumu nastopa in trajanja brezposelnosti.

Podatki iz prejšnjega odstavka se pridobijo za dijake in diplomante višjih šol, ki so zaključili izobraževalni program oziroma diplomirali v preteklih petih letih, po zaključku obdelav pa se uničijo.

135.c člen (uporaba podatkov iz centralne evidence)

Vzgojno-izobraževalni zavod obdeluje podatke iz centralne evidence iz drugega odstavka 135.a člena tega zakona za svoje udeležence vzgoje in izobraževanja.

Podatki iz centralne evidence se lahko posredujejo uporabnikom, ki so za njihovo pridobitev pooblašteni z zakonom.

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, uporablja podatke iz centralne evidence tako, da se prikrijejo podatki o imenu in priimku, EMŠO, spolu, kraju in državi rojstva, državljanstvu ter stalnem oziroma začasnem prebivališču.

Za namen ugotavljanja upravičenosti za opravljanje začasnih in občasnih del dijakov, študentov in udeležencev izobraževanja odraslih so organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 – odl. US, 80/10 – ZUTD in 95/14 – ZUJF-C), upravičene do naslednjih podatkov iz centralne evidence:

- ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda ter matične številke poslovnega subjekta (šifra PRS),
- vzgojno-izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS),
- način izobraževanja, če je način izobraževanja izredni,
- letnik,
- status udeleženca,
- datum začetka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- datum izpisa iz šole.

Organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, lahko na podlagi podatka o EMŠO dijaka, študenta in udeleženca izobraževanja odraslih, ki nameravajo opravljati začasna in občasna dela kot dijaki, študenti in udeleženci izobraževanja odraslih, pridobijo podatke iz četrtega odstavka tega člena iz centralne evidence s posredovanjem podatkov ali povezovanjem zbirk osebnih podatkov. Evidence o dijakih, študentih in udeležencih izobraževanja odraslih, posamezne organizacije oziroma delodajalca, ki posreduje začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, se na podlagi podatka o EMŠO dijaka, študenta in udeleženca izobraževanja odraslih, ki nameravajo opravljati začasna in občasna dela kot dijaki, študenti in udeleženci izobraževanja odraslih, povežejo s centralno evidenco.

Za zagotavljanje točnosti in ažurnosti se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco prijavljenih in vpisanih v srednje šole in evidenco prijavljenih in vpisanih v dijaške domove na podlagi podatka o EMŠO prijavljenega kandidata posredujejo identifikacijski podatki o imenu, priimku, spolu, kraju in državi rojstva, stalnem oziroma začasnem prebivališču in o državljanstvu, ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda, kjer je kandidat končal zadnji razred oziroma letnik ter vzgojno-izobraževalni program.

Za pripravo in izvedbo mature in zaključnih izpitov se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence Državnemu izpitnemu centru posredujejo podatki, ki jih za svoje udeležence v centralno evidenco vnašajo vzgojno-izobraževalni zavodi in jih morajo posredovati tudi Državnemu izpitnemu centru v skladu z določbami zakona, ki ureja maturo, in sicer podatki o imenu, priimku, spolu, kraju in državi rojstva, prebivališču in EMŠO udeleženca ter oddelku.

Za pripravo in izvedbo nacionalnega preverjanja znanja se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence Državnemu izpitnemu centru na podlagi EMŠO številke posredujejo podatki o imenu in priimku učenca, spolu, datum in državi rojstva, imenu osnovne šole oziroma podružnice, na kateri učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja, izobraževalni program, razred, oddelek in šolsko leto,

v katerem učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja.

Za zagotavljanje sredstev iz državnega proračuna za namen sofinanciranja plačil staršev za vrtec se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo, na podlaga zakona, ki ureja vrtce, na podlagi EMŠO udeleženca, posredujejo vsi tisti podatki, ki jih vsebuje tudi evidenca upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec.

Za ugotavljanje pravice do vpisa v srednje šole in dijaške domove se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco prijavljenih in vpisanih v srednje šole in v dijaške domove, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo, na podlagi EMŠO prijavljenega kandidata, posredujejo podatki o izobraževanju v srednješolskih izobraževalnih programih.

Za ugotavljanje pravice do vpisa v višje šole se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco prijavljenih in vpisanih v višje šole, ki jo vodi pristojna služba za potrebe ministrstva, pristojnega za šolstvo, na podlagi podatka o EMŠO prijavljenega kandidata posredujejo podatki o izobraževanju v višješolskih izobraževalnih programih.

Pri znanstveno-raziskovalnem in razvojnem delu ter pri izdelavi statističnih analiz se osebni podatki obdelujejo v anonimizirani obliki.

Način in pogoje dostopa do podatkov iz centralne evidence podrobneje določi minister, pristojen za šolstvo.

135.č člen (shranjevanje podatkov v centralni evidenci)

Podatki se v centralni evidenci hranijo še eno leto po tem, ko udeleženec vzgoje in izobraževanja zaključi vzgojno-izobraževalni ali študijski program po posameznem statusu, potem se arhivirajo. Arhivirani podatki centralne evidence se lahko v anonimizirani obliki uporabljajo za statistične in analitične raziskave, v neanonimizirani obliki pa jih je dopustno posredovati le državnim organom, ki imajo za njihovo pridobitev in nadaljnjo obdelavo podlago v zakonu.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko podatki za statistične in znanstveno-raziskovalne namene o prehodnosti dijakov v višje strokovne šole in visoko šolstvo ter za analiziranje zaposljivosti diplomantov višjih šol pridobijo in povežejo v neanonimizirani obliki, vsa nadaljnja obdelava pa poteka z anonimiziranimi podatki.

135.d člen (centralna evidenca zaposlenih na področju vzgoje in izobraževanja)

Za potrebe opravljanja nalog, določenih s tem zakonom in predpisi, ki urejajo delovna razmerja, za potrebe odločanja o pravicah posameznika iz delovnega razmerja ter za znanstveno-raziskovalne, razvojne in statistične namene ministrstvo, pristojno za šolstvo, vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje centralno evidenco zaposlenih na področju vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju: centralna evidenca zaposlenih).

Centralna evidenca zaposlenih vsebuje naslednje podatke o zaposlenih:

- enolični identifikator zaposlenega,
- osebno ime,
- EMŠO,
- spol,
- kraj in država rojstva,
- stalno oziroma začasno prebivališče (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, občina, država),
- državljanstvo,
- davčna številka,
- stopnja in smer izobrazbe na posameznih ravneh,

- strokovni naslov, izdajatelj in datum javne listine, ki to dokazuje,
- datum pridobitve pedagoško-andragoške izobrazbe oziroma specialnopedagoške izobrazbe,
- datum imenovanja predavatelja višje strokovne šole in izdajatelj javne listine, ki to dokazuje,
- datum opravljanja strokovnega izpita in področje, izdajatelj in številka javne listine, ki to dokazuje,
- vrsta in datum podelitve naziva, pridobljenega v vzgoji in izobraževanju,
- vzgojno-izobraževalni zavod zaposlitve (ime, sedež, odgovorna oseba),
- datum začetka in prenehanja zaposlitve v vzgojno izobraževalnem zavodu,
- vrsta in trajanje pogodbe o zaposlitvi (določen čas, nedoločen čas, polni delovni čas, krajši delovni čas, dopolnilno delo),
- pogodba o delu,
- delovno mesto, dodatna dela in naloge (razredništvo, mentorstvo pripravniku, tajništvo Šolske maturitetne komisije) ter posebnosti delovnega mesta (posebne obremenitve),
- vrsta in datum pridobitve plačilnega razreda,
- delovne izkušnje izven vzgoje in izobraževanja,
- delovna doba (delovna doba v celoti, delovna doba v vzgoji in izobraževanju, pripravništvo),
- vrsta in datum zaključka študijskih programov izpopolnjevanja,
- udeležba v programih nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, naslov programa in rezultat udeležbe.

Podatke za centralno evidenco zaposlenih iz drugega odstavka tega člena vnašajo za svoje zaposlene vzgojno-izobraževalni zavodi in drugi izvajalci javnoveljavnih programov oziroma programov s pridobljeno javno veljavnostjo.

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, za centralno evidenco zaposlenih zagotovi naslednje podatke iz drugega odstavka tega člena:

- iz trinajste alineje iz evidence o strokovnih izpiti,
- iz štirinajste alineje iz evidence o napredovanju v nazive,
- iz štiriindvajsete alineje iz evidence o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju.

Za zagotavljanje točnosti in ažurnosti identifikacijskih podatkov zaposlenih na področju vzgoje in izobraževanja v centralni evidenci zaposlenih se ti na podlagi podatka o EMŠO zaposlenega lahko pridobijo iz centralnega registra prebivalstva.

Vzgojno-izobraževalni zavodi in drugi izvajalci javnoveljavnih programov oziroma programov s pridobljeno javno veljavnostjo lahko uporabljajo iz centralne evidence zaposlenih le podatke o svojih zaposlenih.

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, za potrebe odločanja o pravicah posameznika iz delovnega razmerja ali pravicah iz tega zakona uporablja podatke iz centralne evidence zaposlenih, za ostale namene iz prvega odstavka tega člena pa uporablja podatke iz centralne evidence zaposlenih tako, da se prikrijejo podatki o osebnem imenu, EMŠO, spolu, kraju in državi rojstva, državljanstvu ter stalnem oziroma začasnem prebivališču.

Podatki iz centralne evidence zaposlenih se lahko posredujejo tudi drugim uporabnikom, ki so za njihovo pridobitev pooblaščen z zakonom.

Pri znanstveno-raziskovalnem in razvojnem delu ter pri izdelavi statističnih analiz se osebni podatki iz centralne evidence zaposlenih uporabljajo in obdelujejo v anonimizirani obliki.

Podatki se v centralni evidenci zaposlenih hranijo do prenehanja zaposlitve na področju vzgoje in izobraževanja, potem se arhivirajo. Arhivirani podatki centralne evidence zaposlenih se lahko v anonimizirani obliki uporabljajo za znanstveno-raziskovalne, razvojne in statistične namene. V primeru ponovne zaposlitve posameznika na področju vzgoje in izobraževanja je dopustno njegove arhivirane neanonimizirane podatke iz centralne evidence zaposlenih posredovati vzgojno-izobraževalnemu zavodu, v katerem se je zaposlil.

135.e člen
(hranjenje evidenc)

Zasebni vzgojno-izobraževalni zavodi, ki prenehajo izvajati javno veljavni program, morajo vsako spremembo v zvezi s hranjenjem evidenc z osebnimi podatki udeležencev vzgoje in izobraževanja in v zvezi z zbirko podatkov ter dokumentacijo za udeležence vzgoje in izobraževanja sporočiti ministrstvu, pristojnemu za šolstvo. V primeru prenehanja zasebnega vzgojno-izobraževalnega zavoda prevzame hranjenje evidenc njen pravni naslednik. Zasebni vzgojno-izobraževalni zavod, ki nima pravnega naslednika in nima prevzemnika hranjenja evidenc, ki je vpisan v razvid, zaprosi za določitev prevzemnika ministrstvo, pristojno za šolstvo, ob uvedbi postopka prenehanja. Minister določi vzgojno-izobraževalni zavod, ki bo prevzel hranjenje evidenc.

Prevzemnik iz prejšnjega odstavka mora biti določen pred prenehanjem zasebnega vzgojno-izobraževalnega zavoda.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(rok za pridobitev ustrezne specialpedagoške izobrazbe)

Ne glede na določbe 99. člena zakona strokovni delavci v javnoveljavnih programih vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, razen vzgojiteljev v vzgojnem programu za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, pridobijo ustrezno specialpedagoško izobrazbo v skladu s 100. členom zakona najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

13. člen

(začetek uporabe poglavja »XVII.A ZBIRKE PODATKOV«)

Novi poglavje »XVII.A ZBIRKE PODATKOV« ter členi 135.a, 135.b, 135.c, 135.č, 135.d in 135.e se začnejo uporabljati v petih letih od začetka veljavnosti tega zakona. Do takrat se uporabljajo poglavje »XVII.a ZBIRKA PODATKOV« in členi 135.a, 135.b, 135.c in 135.č Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 47/15).

Za študente višjih strokovnih šol se v centralni evidenci vodijo podatki iz drugega odstavka 135.a člena zakona od študijskega leta 2005/2006 dalje. Višje strokovne šole vnesejo te podatke v 9 mesecih od uveljavitve tega zakona.

14. člen

(dopolnitev 56. člena Zakona o maturi)

V Zakonu o maturi (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo) se v 56. členu za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Podatkov iz prejšnjega odstavka šole, univerze in samostojni visokošolski zavodi ne smejo obdelovati, uporabljati in objavljati za namen razvrščanja šol.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

15. člen
(vpis v razvid)

Socialno-varstveni zavodi, ki izvajajo prilagojene programe za predšolske otroke in posebne programe vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami se vpišejo v razvid v 3 mesecih od uveljavitve tega zakona.

16. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati tretji odstavek 17. člena Zakona o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 3/13 in 46/14).

17. člen

(začetek veljavnosti in uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2016.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Šesti odstavek 1. člena ZOFVI določa, da se določbe tega zakona ne uporabljajo za vrtce in šole za tujce, razen določb o sprejemanju javno veljavnih programov. Glede na to, da je v postopku sprejemanja Zakon o izvajanju mednarodnih programov s področja vzgoje in izobraževanja, ki bo veljal za zgoraj navedene vrtce in šole, se šesti odstavek 1. člena črta.

K 2. členu

Evropska socialna listina Sveta Evrope v 17. členu določa, da imajo otroci in mladostniki pravico do ustreznega socialnega, pravnega in ekonomskega varstva oz. da se jim zagotavlja učinkovito uresničevanje pravice do odraščanja v okolju, ki spodbuja celovit razvoj njihove osebnosti in njihovih telesnih in duševnih zmogljivosti. To vključuje tudi zaščito otrok in mladostnikov pred zanemarjanjem, nasiljem ali izkoriščanjem. Podobno določilo vključujejo še nekatere druge mednarodne konvencije (kot je npr. Konvencija o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo, znana tudi kot Lanzarotska konvencija; Konvencija o otrokovih pravicah), ki prepovedujejo vsakršno obliko nasilja in neenakopravne obravnave po spolu, spolni usmerjenosti, socialnem in kulturnem poreklu, veroizpovedi, rasni, etnični in narodni pripadnosti ter posebnosti v telesnem in duševnem razvoju. V skladu s Konvencijo o otrokovih pravicah mora država z vsemi ustreznimi zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi varovati otroka pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodb ali zlorab, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja, v številnih spolne zlorabe, medtem ko je pod skrbništvom staršev, zakonitih skrbnikov ali katerekoli druge osebe, ki skrbi zanj.

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja opredeljuje cilje vzgoje in izobraževanja, vendar prepoved vsakršne oblike nasilja in neenakopravne obravnave v šolskem prostoru ni eksplicitno zapisana. Na podlagi stališč odbora Evropske socialne listine ter Varuha človekovih pravic RS med cilje tako eksplicitno navajamo dolžnost vzgojno-izobraževalnih institucij, da zagotovijo varno in spodbudno šolsko okolje.

K 3. členu

Na področju izobraževanja odraslih je bilo v preteklem obdobju razvitih vrsta programov ter dejavnosti, ki se zagotavljajo še posebej ranljivim skupinam, in sicer učinkovitejše vključevanje v proces vseživljenjskega učenja. Tako je minister, pristojen za izobraževanje, v sodelovanju s pristojnim strokovnim svetom sprejel sedem posebnih izobraževalnih programov za odrasle (npr.: Usposabljanje za življenjsko uspešnost; računalniško opismenjevanje, slovenščina za tujce, tuji jeziki, Projektno učenje za mlajše odrasle), ki so namenjeni zlasti manj izobraženim in drugim ranljivim skupinam odraslih. Še posebej za navedene skupine je treba ustvariti možnosti za informiranje in svetovanje ljudi o možnostih izobraževanja in vrednotenja predhodno pridobljenega znanja ter za dvig izobrazbene ravni vsaj za raven obveznega izobraževanja.

Z navedenim določilom želimo oblikovati ustrezno podporno okolje za učinkovito vključevanje predvsem ranljivih skupin v procese dviga izobrazbene ravni, v posebne izobraževalne programe, ki jih je sprejel strokovni svet ter v procese informiranja in svetovanja. Vzpostavitev podpornega okolja vključuje tudi jasno opredelitev javne mreže in javne službe na področju izobraževanja odraslih.

Ta javna mreža mora predvsem zagotoviti stabilno in kvalitetno izvajanje programa osnovne šole za odrasle, saj je osnovnošolska izobrazba temeljna vrednota, ki jo država zagotavlja vsem državljanom, tudi odraslim, če je niso dosegli v času obveznega izobraževanja. Osnovnošolska izobrazba je temelj za vključevanje v nadaljnje izobraževanje in pogoj za doseganje kvalifikacij

Javna mreža javnih organizacij za izobraževanje odraslih bo postavljena na osnovi meril, ki jih bo določila Vlada.

K 4. členu

Sprememba četrtega odstavka 34. člena ZOFVI predstavlja izboljšavo dosedanjega besedila in bolj jasno določa, da se vpisujejo samo izvajalci, ki izpolnjujejo vse predpisane pogoje za izvajanje javno veljavnega programa.

Dopolnitev 34. člena z novim sedmim odstavkom je vezana na vpis socialno-varstvenih zavodov v razvid. Socialno-varstveni zavodi že opravljajo vzgojno-izobraževalno dejavnost na področju prilagojenega programa za predšolske otroke in posebnega programa vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, vendar se ne morejo vpisati v razvid izvajalcev vzgojno-izobraževalnih programov. Delujejo po podobnih normativih in standardih, po programih, ki jih izvajajo vzgojno-izobraževalni zavodi, vendar ne po isti zakonodaji. Menimo, da morajo za vse izvajalce vzgojno-izobraževalnih programov veljati enaki normativi in standardi, saj lahko le na ta način zagotovimo enak položaj otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ne glede na to, v kateri instituciji obiskujejo vzgojno-izobraževalne programe. Na to že nekaj časa opozarjajo tudi starši.

K 5. členu

Doslej je soglasje k normativom in standardom za izvajanje javno veljavnih programov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami dajal minister za zdravje, kar se je v praksi izkazalo kot neustrezna rešitev, saj zdravstvene storitve niso vključene v normative. Zaradi navedenega se črta odstavek, ki določa pristojnost ministra za zdravje, da soglašja k navedenim normativom in standardom.

K 6. členu

ZOFVI je v 100. členu določal, da pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo pridobi tisti, ki opravi vse obveznosti:

- v študijskem programu za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma v študijskem programu, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, po katerem se pridobi strokovni naslov magister profesor oziroma profesor,
- po študijskem programu, ki vključuje ustrezne strokovne vsebine ter, da merila za ugotavljanje vključenosti teh vsebin v študijskih programih, po katerih si pridobijo izobrazbo posamezne kategorije strokovnih delavcev, sprejme Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije.

Navedeno določilo ni več uresničljivo, saj je bil na področju visokega šolstva ustanovljen NAKVIS in spremenjene pristojnosti Sveta za visoko šolstvo. Zato predlagamo, da se pristojnosti iz Sveta za visoko šolstvo prenesejo na organ, ki je v skladu z 12. in 25. členom ZOFVI pristojen za določanje znanj za izvajanje kurikula t.j. Strokovni svet za splošno izobraževanje.

K 7. členu

Predlagana sprememba želi odpraviti nejasno določena razmerja med pripravništvom in strokovnim izpitom. Črtani stavek je prepogosto puščal vtis, da je strokovni izpit mogoče opravljati le kot del pripravništva oziroma da pripravništvu nujno sledi strokovni izpit. V skladu s predlagano spremembo bo 102. člen urejal le strokovni izpit, pripravništvo pa je urejeno z drugim členom. Tako bo dosežena večja stopnja razumljivosti, da je pripravništvo oblika kakovostnega vstopa v poklic, ni pa obvezen način vstopa v poklic in ni pogoj za pristop k strokovnemu izpitu, medtem ko strokovni izpit ostaja pogoj za opravljanje poklica za vse strokovne delavce.

K 8. členu

Z novim osmim odstavkom 105. člena se tudi strokovnim delavcem, ki so zaposleni v socialno-varstvenih zavodih in opravljajo vzgojno-izobraževalno delo, omogoči napredovanje v nazive.

K 9. členu

Peti odstavek 107. a člena je dopolnjen z dikcijo, da oseba, zoper katero je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost ne sme sklepati pogodb o zaposlitvi na področju vzgoje in izobraževanja niti opravljati dela v vzgojno-izobraževalnem sistemu. Torej, obstoječa omejitev iz navedenega člena, ki se je nanašala na prepoved sklepanja pogodb o zaposlitvi na področju vzgoje in izobraževanja, se razširi tudi na prepoved sklepanja drugih vrst pogodb (avtorske, podjemne itd.) in prepoved kakršnega koli sodelovanja te osebe na področju vzgoje in izobraževanja.

K 10. členu

S predlagano spremembo se na področju vzgoje in izobraževanja ukinja institut volonterskega pripravništva.

K 11. členu

Poglavje o zbirki podatkov je bilo v ZOFVI uvedeno z novelo zakona 2011, ko je bila vzpostavljena Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja. Do tedaj je bilo namreč področje vzgoje in izobraževanja še edino področje, kjer državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter drugi niso mogli v elektronski obliki ali pa na enem mestu preverjati dejstva o vpisu otroka v vzgojno – izobraževalni program, ki za sabo nosi velik nabor socialnih pravic, ki se financirajo iz javnih sredstev. Centralno evidenco je vzpostavilo, jo vodi, vzdržuje in nadzoruje ministrstvo, pristojno za šolstvo, s tem pa je bilo delno zadoščeno tudi potrebam ministrstva po poenostavitvi nekaterih postopkov ter znanstveno-raziskovalnih ter statističnih analizah.

Da je bila vzpostavitev tovrstne evidence nujna, dokazuje dejstvo, da se je z njo v kratkem času povezala vrsta organov, ki ima za to podlago v zakonih. Obenem pa se je izkazalo, da je za omogočanje nadaljnjega razvoja in uporabnosti že vzpostavljenih evidenc potrebna dopolnitev zakona predvsem v delu, ki se nanaša na podatke, ki jih vzgojno-izobraževalni zavodi posredujejo skozi različne aplikacije ministrstvu, pristojnemu za šolstvo. Tako se dopolnitve v pretežni meri nanašajo na vzpostavitev povezav med centralno evidenco in temi aplikacijami, racionalizacijo dela vzgojno izobraževalnih zavodov in ministrstva, ter na zmanjšanje možnosti vnosnih napak.

V nadaljevanju so iz navedenih razlogov podane podrobnejše obrazložitve zgolj dopolnitev in sprememb izhodiščnih členov.

135.a člen

V tem členu je predvsem opredeljen nabor podatkov, ki jih vsebuje centralna evidenca. V obstoječi nabor podatkov so v alineji način izobraževanja poleg kategorije »redni/izredni« dodane dodatne kategorije, za katere se je naknadno izkazalo, da jih izplačevalci socialnih transferov potrebujejo pri odločanju. Dodaja se tudi podatek o prijavi na malico oziroma kosilo. V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o šolski prehrani (ZšolPre-1A) je bila v 17. člen dodana določba, ki je posegla v vsebino in ureditev poglavja o Centralni evidenci udeležencev vzgoje in izobraževanja, urejenega v tem zakonu, in določila, da se v CEUVIZ vodi tudi ta podatek. Zaradi zagotovitve preglednosti se ta določba prenaša v 135.a člen tega zakona in se razveljavi v ZšolPre-1A. Poleg tega se dodaja še podatek o statusu prosilca za azil, da se šoli omogoči vpogled v upravičenost do subvencije za malico. Le-ta izhaja neposredno iz ZUPJS, ki določa, da imajo prosilci za mednarodno zaščito pravico do brezplačne malice, centri za socialno delo pa zanje ne izdajajo odločb. Šole so do sedaj imele težave pri ugotavljanju tega statusa, ob pričakovanem porastu števila prosilcev pa je ta podatek nujen.

Določba tretjega odstavka spreminja nabor podatkov. Noveli ZUPJS in ZšolPre (ZUPJS-C in ZšolPre-1A) določata, da upravičenost do subvencije za malico in kosilo temelji na uvrstitvi v dohodkovni razred iz odločbe o otroškem dodatku, in ne več iz odločbe o pravici do subvencije za malico oz. kosilo. Prav tako ne zadošča več zgolj podatek o datumu pridobitve pravice, ampak je treba pridobiti podatek o obdobju upravičenosti zaradi morebitnih odprav, razveljavitev ali novih odločb o otroškem dodatku med šolskim letom.

135.b člen

V tem členu je v obstoječi ureditvi opredeljeno, da za centralno evidenco zagotavljajo podatke, ki se preverijo v centralnem registru prebivalstva, predvsem vzgojno-izobraževalni zavodi, dopolnjujejo pa se s podatki o pravicah iz javnih sredstev. Dopolnitve pa so sledeče:

Drugi odstavek se dopolni s podatkom o statusu prosilca za mednarodno zaščito, ki se ga v CEUVIZ pridobi iz Centralnega registra prebivalstva zaradi vpogleda šol v upravičenost do subvencije za malico.

S povezovanjem obeh zbirk v četrtem odstavku tega člena bo srednja šola oziroma bo višješolska prijavno-vpisna služba z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa ugotovila, ali se je kandidat za vpis predhodno že izobraževal v visokošolskem sistemu. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13; v nadaljevanju: ZVSI) namreč v tretjem odstavku 32. člena določa, da imajo ne glede na merila za izbiro prednost pri vpisu v redni študij v izbirnem postopku kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij v visokošolskem izobraževanju v Republiki Sloveniji. Nadalje ZVSI v tretjem odstavku 41. člena določa, da kdor je bil že tri leta vpisan v študijski program visokega šolstva, se ne more vpisati v redni študij v višjem strokovnem izobraževanju.

V pripravi sta tudi noveli Zakona o gimnazijah in Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki določata, da kdor je že zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje oziroma srednje strokovne izobrazbe, se nima pravice redno izobraževati po drugem izobraževalnem programu z istim vpisnim pogojem. Če se bo iz povezovanja zbirk izkazalo, da je kandidat za vpis v srednjo šolo že imel ali ima status visokošolskega študenta, je kot tak predhodno že uspešno zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje oziroma srednje strokovne izobrazbe in nima več pravice do tega izobraževanja.

V petem odstavku se zagotavlja ažurnost podatkov in odprava napak pri vnosu podatkov o izobraževanju v centralno evidenco iz evidence prijavljenih kandidatov za vpis in vpisanih kandidatov v srednje šole in dijaške domove, ki jih vodi ministrstvo. Gre za kandidate, ki so bili v vpisnem postopku dejansko sprejeti v posamezne vzgojno-izobraževalne programe šol.

V šestem in sedmem odstavku je vzpostavljena pravna podlaga za obdelavo podatkov v skladu z drugim odstavkom 17. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki določa, da se osebni podatki posredujejo uporabniku osebnih podatkov za namen obdelave za zgodovinsko, statistično in znanstveno-raziskovalne namene v anonimizirani obliki, če zakon ne določa drugače. Tako pridobljeni podatki se bodo zgolj prekrizali s podatki iz centralne evidence in se naprej analizirali v anonimizirani obliki ter se po obdelavi uničili.

135.c člen

V tem členu je v obstoječi ureditvi opredeljeno, kdo lahko obdeluje, vpogleduje in pridobiva podatke iz centralne evidence. Dopolnitve so sledeče:

Namen četrtega in petega odstavka tega člena je, da pred pričetkom novega šolskega leta razbremenimo tako vzgojno-izobraževalne zavode kot tudi organizacije oziroma delodajalce, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Na podlagi pobude s strani organizacij oziroma delodajalcev, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, je bilo ugotovljeno, da morajo le-ti vsako leto pridobivati potrdila o vpisu za šolajoče oziroma morajo predložiti potrjen indeks ali dijaško izkaznico. Z ukinitvijo papirnatih poti in z vpogledom v evidenco bi lahko organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela zgoraj navedenim osebam, takoj pridobili podatek o statusu šolajočega. S tem bi se prihranilo na času, šolajočim ne bi bilo potrebno več pridobivati potrdil o vpisu, kar bi posledično razbremenilo tudi vzgojno izobraževalne zavode. Poleg navedenega pa bi se preprečile še možnosti zlorab, do katerih prihaja v smislu ponarejanja potrdil o vpisu. Predvsem z vidika preprečevanja zlorab in časovne komponente bi bila povezava z evidenco izjemna pridobitev, saj so ti postopki najbolj skoncentrirani na začetku šolskega leta. Podatke, navedene v četrtem odstavku tega člena, bi iskali po EMŠO. Omeniti še velja, da gre tudi za ukrep iz Enotnega dokumenta za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti.

V šestem odstavku se zagotavlja odpravo napak pri vnosu osebnih podatkov v aplikacijo, v kateri se vodi evidenca prijavljenih kandidatov za vpis v srednje šole in dijaške domove in izvaja vpisni postopek. Gre za učence osnovnih šol, ki so predhodno že evidentirani v centralni evidenci, njihovi osebni podatki pa so na osnovi povezovanja centralne evidence s Centralnim registrom prebivalstva že preverjeni oziroma točni. Na podlagi podatka o EMŠO kandidata se bodo iz centralne evidence v aplikacijo prenesli ostali osebni podatki.

V sedmem in osmem odstavku določbe racionalizirajo delo vzgojno-izobraževalnih zavodov in zmanjšujejo možnost vnosnih napak. Sedaj šole vnašajo podatke dvakrat – enkrat v CEUVIZ in enkrat v aplikacije Državnega izpitnega centra. Po novih določbah bodo šole morale podatke vnašati samo v CEUVIZ, iz katere bodo podatki posredovani Državnemu izpitnemu centru.

S povezovanjem obeh zbirk v devetem odstavku tega člena se bo zagotovil ažuren in pravilen prenos podatka o znižanem plačilu staršev (podatek določa tretji odstavek 135. člena ZOFVI) iz aplikacije CEUVIZ v aplikacijo SPS, pri čemer isti podatek določa šesta alineja prvega odstavka 46. a člena ZVrt. Starši, ki imajo v vrtcu hkrati vključena dva ali več otrok, namreč plačajo za mlajšega otroka 30 % plačila, ki jim je določeno v skladu z zakonom kot znižano plačilo vrtca, za vsakega nadaljnjega mlajšega otroka pa so plačila oproščeni. Sredstva v višini razlike do znižanega plačila vrtca se vrtcem zagotavljajo iz državnega proračuna. V ta namen vrtci preko aplikacije SPS obdelujejo podatke, ki jih

določa prvi odstavek 46. a člena ZVrt, ministrstvo pa iz vseh evidenc vrtcev o upravičencih vzpostavi centralno zbirko, na podlagi katere vrtcem mesečno zagotavlja sredstva za otroke, ki so upravičeni do državne subvencije (tretji odstavek 46. a člena ZVrt). Pri navedenem povezovanju obeh zbirk gre za realizacijo z zakonom določenega namena prve zbirke, ki je v tem, da se ministrstvu omogoči izpolnitev naloge, ki jo določa 32. člen ZVrt. Vrtci morajo namreč sedaj navedeni podatek iz evidence CEUVIZ v evidenco SPS prepisovati ročno, kar predstavlja tveganje, da pride pri prepisu do napak, hkrati pa takšno ravnanje predstavlja nepotrebno opravilo, za katerega pooblaščen delavec vsak mesec porabi precej časa. Ob tem je treba tudi opozoriti, da vrtci podatek o znižanem plačilu staršev pridobijo izključno iz aplikacije CEUVIZ, saj z uveljavitvijo ZUPJS vrtci niso več prejemniki odločb o znižanem plačilu staršev za vrtec, zato bi se s povezovanjem omogočilo tudi takojšnje priznavanje pravice staršev do državne subvencije in s tem izpolnitev načela ekonomičnosti postopka, ki ga za priznavanje pravic določa ZUP.

S povezovanjem obeh zbirk v desetem odstavku tega člena bo šola z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa ugotovila, ali se je kandidat za vpis predhodno že izobraževal oziroma ali se trenutno izobražuje v drugem srednješolskem programu. Podatek bo pridobila iz centralne evidence, v kateri se vodijo udeleženci srednjih šol. V pripravi sta namreč noveli Zakona o gimnazijah in Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki določata, da status dijaka lahko presega trajanje izobraževanja po izobraževalnem programu za največ eno šolsko leto, in da se v skupni obseg trajanja izobraževanja upošteva tako izobraževanje v gimnazijskem kot v poklicnem in strokovnem izobraževanju. Obenem tudi določata, da kdor je že zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje oziroma srednje strokovne izobrazbe, se nima pravice redno izobraževati po drugem izobraževalnem programu z istim vpisnim pogojem.

S povezovanjem obeh zbirk v enajstem odstavku tega člena bo višješolska prijavno-vpisna služba z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa ugotovila, ali se je kandidat za vpis predhodno že izobraževal ali se trenutno izobražuje v programu višje strokovne šole, podatek pa lahko pridobi iz centralne evidence, v kateri se vodijo udeleženci višjih šol. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13; v nadaljevanju: ZVSI) namreč v tretjem odstavku 32. člena določa, da imajo ne glede na merila za izbiro prednost pri vpisu v redni študij v izbirnem postopku kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij v višjem strokovnem v Republiki Sloveniji.

Podatki o spolu in državljanstvu so pomembni pri obdelavi podatkov in ob prikritju ostalih osebnih podatkov ne razkrivajo identitete posameznika.

Predlog sprememb tega člena tudi pomeni, da se bo racionaliziralo delo vzgojno izobraževalnih zavodov in ministrstva, zmanjšana bo možnost vnosnih napak in zagotovljena točnost podatkov v aplikacijah, ki jih ministrstvo uporablja za določitev višine finančnih transferjev vzgojno izobraževalnim zavodom.

135.č člen

Obstoječi ureditvi je dodan drugi odstavek, ki dopušča možnost uporabe podatkov o dijakih in študentih višjih strokovnih šol, zbranih v CEUVIZ, za namen analize prehodnosti iz srednjega v višje strokovno in visoko šolstvo ter zaposljivosti diplomantov višjih strokovnih šol v neanonimizirani obliki. Veljavni zakon namreč določa, da se pri znanstveno-raziskovalnem in razvojnem delu ter pri izdelavi statističnih analiz osebni podatki obdelujejo v anonimizirani obliki. Analiza spremljanja prehodnosti dijakov ter zaposljivosti diplomantov pa je mogoča samo z obdelavo neanonimiziranih podatkov. S predlagano dopolnitvijo zakona se v skladu z drugim odstavkom 17. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov vzpostavlja pravna podlaga za obdelavo neanonimiziranih podatkov.

135.d člen

Z dodanim členom se vzpostavlja pravna podlaga za uporabo navedenih podatkov zaposlenih, ki jih morajo vzgojno-izobraževalni zavodi zbirati v skladu s predpisi s področja dela in kot porabniki javnih sredstev. Možnost uporabe navedenih podatkov zaposlenih predstavlja dostop do nekaterih podatkov, ki so informacije javnega značaja, saj so zaposleni na področju vzgoje in izobraževanja javni uslužbenci, hkrati pa tudi odpravo administrativnih ovir v vrsti upravnih postopkov (strokovni izpit, napredovanje, vpis v razvid ...) ali izbirnih postopkih javnih razpisov. Obenem baza tovrstnih podatkov pomeni vir podatkov za kadrovske analize, načrtovanja in projekcije, potrebne za sistemsko urejanje področja vzgoje in izobraževanja.

135.e člen

Člen ureja postopek ravnanja v zvezi s hranjenjem evidenc z osebnimi podatki učencev, dijakov in študentov v primeru prenehanja delovanja. Zavezuje zasebne vzgojno-izobraževalne zavode, da

morajo vzgojno-izobraževalnim zavodom sporočiti vsako spremembo v zvezi z zbirko podatkov ministrstvu oz. zaprositi za določitev prevzemnika v primeru stečaja, v kolikor nima pravnega naslednika.

V šolski zakonodaji ni ustreznih rešitev niti jasnih pravnih podlag za ureditev vprašanja pravnega nasledstva šol oziroma dolžnosti šol oziroma njihovih ustanoviteljev v primeru prenehanja obstoja pravne osebe (ukinitve) ali tudi prenehanja izvajanja javno veljavnega programa za zasebnega vzgojno izobraževalnega zavoda. V primeru, da gre zasebni subjekt v likvidacijo in stečaj ter tako pravna oseba preneha delovati, je edino smiselno, da dokumentacijo, ki se nanaša na evidence, določene z zakonom, preda javni šoli, ki jo določi ministrstvo (in ta potem izdaja potrdila), ker gre za dokumentacijo, vezano na izvajanje javne službe, zbrano na podlagi določil zakona (tudi z vidika učencev, dijakov oz. študentov mora biti zagotovljena pravna varnost glede pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc - tudi zato, ker so dobili po teh programih javnoveljavno izobrazbo).

K 12. členu

ZOFVI določa, da:

- morajo strokovni delavci v vzgoji in izobraževanju, torej tudi učitelji in vzgojitelji na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami obvladati slovenski knjižni jezik, imeti ustrezno izobrazbo, določeno z ZOFVI in drugimi predpisi, ter opravljen strokovni izpit v skladu z ZOFVI (92. člen),
- morajo učitelj oziroma vzgojitelji v prilagojenih izobraževalnih programih ali posebnih programih vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v vzgojnih programih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami imeti izobrazbo, predpisano za učitelje, druge strokovne delavce šol ali izobrazbo ustrezne smeri pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in specialnopedagoško izobrazbo in specialnopedagoško izobrazbo (99. člen).
- učitelji oziroma vzgojitelji, ki niso končali izobraževanja po študijskem programu za pridobitev izobrazbe, ki vključuje tudi specialnopedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po ustreznem javnoveljavnem študijskem programu za izpopolnjevanje (100. člen).

Zaradi prenove visokega šolstva v skladu z bolonjsko strategijo, je bila tovrstna prenova potrebna tudi med študijskimi programi za izpopolnjevanje, pri čemer pa je študijski program za izpopolnjevanje za pridobitev ustrezne specialnopedagoške izobrazbe za delo s populacijo s primanjkljaji, ovirami oziroma motnjami v duševnem in telesnem razvoju bil akreditiran šele junija 2015 kljub pravočasnim pobudam in izdatni podpori resornega ministrstva. Posledica tega je vedno obsežnejša kadrovska problematika, saj je narava dejavnosti na vseh področjih vzgoje in izobraževanja taka, da mora potekati kontinuirano, še zlasti pa to velja na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, kjer je pomembna celo kontinuiteta posameznega strokovnega delavca. Predlagana rešitev je zgolj prehodna, odlog pa bi zagotovil kontinuiteto že vpeljanih kadrov, ki vsem zakonsko določenim zahtevam niso mogli zadostiti, saj izobraževanja za pridobitev predpisane izobrazbe država ne zagotavlja od študijskega leta 2009/2010.

K 13. členu

Ta člen določa rok za začetek uporabe poglavja »XVII.A ZBIRKE PODATKOV«. Določbe tega poglavja se bodo začele uporabljati šele po določenem obdobju, saj so pogojene s sprejetjem sprememb in dopolnitev Zakona o gimnazijah, Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju in Zakona o visokem šolstvu.

Ministrstvo je Računskemu sodišču RS v zvezi s pozivom Računskega sodišča RS – Navidezni vpisi v programe višješolskega in visokošolskega izobraževanja, dne 22. 12. 2014, poročalo, da bo za namen zgodovinskega vnosa podatkov v CEUVIZ od študijskega leta 2005/06 pripravilo spremembo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Tako se v tem členu določa, da se podatki o vpisih oseb v višješolske študijske programe v CEUVIZ vnesejo od študijskega leta 2005/06 dalje. Rok za napolnitev CEUVIZ z zgodovinskimi podatki je devet mesecev od uveljavitve tega zakona.

K 14. členu

Člen posega v 56. člen veljavnega Zakona o maturi, ki določa uporabo evidenc. Z namenom, da se šolam, univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom prepreči razvrščanje šol, se doda nov

odstavek, s katerim se jim prepove obdelovanje, uporabljanje in objava osebnih podatkov iz evidenc iz 55. člena Zakona o maturi za namen razvrščanja šol.

K 15. členu

Določen je rok do katerega se morajo vpisati v razvid socialno-varstveni zavodi, ki izvajajo prilagojene programe za predšolske otroke in posebne programe vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami.

K 16. členu

Člen razveljavlja tretji odstavek 17. člena veljavnega Zakona o šolski prehrani, saj je v 135.a členu določeno, da centralna evidenca vsebuje datum prijave na šolsko malico oziroma kosilo.

K 17. členu

Člen določa začetek veljavnosti in uporabo tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja pogoje za opravljanje ter določa način upravljanja in financiranja vzgoje in izobraževanja na področjih:

- predšolske vzgoje,
- osnovnošolskega izobraževanja,
- vzgoje in izobraževanja otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami,
- osnovnega glasbenega izobraževanja,
- nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja,
- srednjega strokovnega in tehniškega izobraževanja,
- srednjega splošnega izobraževanja,
- višjega strokovnega izobraževanja,
- vzgoje in izobraževanja v domovih za učence in v dijaških domovih ter
- izobraževanja odraslih.

Vsebino in postopek sprejemanja programov za predšolske otroke in njeno financiranje ter izobrazbene pogoje in delovno obveznost strokovnih delavcev vrtca določa zakon.

Za vrtce oziroma šole, ustanovljene za vzgojo in izobraževanje pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti, se uporabljajo določbe tega zakona in zakona, ki ureja posebne pravice italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Za vrtce, šole in druge zavode za vzgojo in izobraževanje otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami, ki potrebujejo prilagojene programe za predšolske otroke, prilagojene izobraževalne programe ter vzgojni ali posebni program vzgoje in izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: otroci in mladostniki s posebnimi potrebami) se uporabljajo določbe, ki veljajo za vrtce oziroma šole, če z zakonom ni drugače določeno.

Za izobraževanje odraslih, za domove za učence in dijaške domove se uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za šole, če z zakonom ni drugače določeno.

Določbe tega zakona se ne uporabljajo za vrtce in šole za tujce, razen določb o sprejemanju javno veljavnih programov.

11. člen (javna mreža)

Za opravljanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja se organizira javna mreža, ki jo sestavljajo javni vrtci in šole, zasebni vrtci in šole ter zasebniki, ki imajo koncesijo.

Javna mreža vrtcev mora biti organizirana tako, da omogoča staršem in otrokom dostopnost in izbiro programa za predšolske otroke.

Javna mreža osnovnih šol mora zagotavljati vsem otrokom možnost osnovnošolskega izobraževanja.

Javna mreža glasbenih šol mora biti organizirana tako, da omogoča zainteresiranim učencem osnovno glasbeno izobraževanje, nadarjenim pa zagotavlja pripravo za nadaljnje glasbeno izobraževanje.

Javna mreža nižjih in srednjih poklicnih šol, srednjih tehniških in srednjih strokovnih šol in gimnazij mora omogočiti izobraževanje vsem, ki so izpolnili osnovnošolsko obveznost, in sicer najmanj za pridobitev prvega poklica oziroma opravljanje mature.

Javna mreža višjih strokovnih šol omogoča nadaljevanje izobraževanja tistim, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.

Javna mreža domov za učence in dijaških domov omogoča učencem, vajencem, dijakom in študentom višjih šol, ki se šolajo zunaj kraja bivanja, pogoje za bivanje in učenje.

Javna mreža zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami mora zagotavljati vzgojo, varstvo in izobraževanje otrok in mladostnikov, ki to potrebujejo.

Razmestitev izobraževalnih programov za izobraževanje odraslih mora omogočati odraslim, ki niso zaključili osnovnošolskega izobraževanja, dokončanje osnovne šole, odraslim, ki so zaključili osnovnošolsko izobraževanje, pa enoletno dopolnjevanje osnovnošolske izobrazbe ter možnost izobraževanja po drugih programih za izobraževanje odraslih.

Merila za postavitev javne mreže določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju:

- števila in starosti otrok na določenem območju,
- specifičnosti poselitve in
- razvojnih posebnosti območja.

V postopku sprejemanja meril si pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta.

34. člen (razvid)

Šole, ki izvajajo javno veljavne izobraževalne programe, in vrtci, ki izvajajo programe za predšolske otroke, lahko začnejo opravljati dejavnost vzgoje in izobraževanja po vpisu v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo oziroma šolstvo.

Vrtec oziroma šola se vpiše v razvid, če je zagotovljeno izpolnjevanje pogojev, predpisanih za prostor in opremo, ima javno veljavni program in je priložena izjava, da bo do pričetka izvajanja dejavnosti izpolnjen tudi pogoj, ki se nanaša na zagotovljenost strokovnih delavcev s predpisano izobrazbo.

Predlog za vpis v razvid pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo oziroma šolstvo, vloži poslovodni organ vrtca oziroma šole. Predlogu za vpis mora priložiti:

- podatke iz petega odstavka tega člena razen podatkov iz šeste alineje navedenega odstavka,
- izjavo poslovodnega organa o zagotovljenosti izpolnjevanja pogojev iz 33. člena tega zakona oziroma izjavo poslovodnega organa, da bo do pričetka izvajanja programa izpolnjen tudi pogoj, ki se nanaša na zagotovljenost strokovnih delavcev s predpisano izobrazbo,
- javno veljavni program.

Za resničnost podatkov in izjav iz prejšnjega odstavka poslovodni organ vrtca oziroma šole kazensko in odškodninsko odgovarja. V primeru dvoma o zagotovljenosti pogojev lahko ministrstvo pred vpisom v razvid zahteva predložitev dodatnih dokazil o zagotovljenosti pogojev za izvajanje dejavnosti v prvem letu po vpisu v razvid.

V razvid se vpiše:

- ime ali firmo, sedež in matično številko ustanovitelja oziroma ime in priimek, rojstne podatke, bivališče in enotno matično številko, če je ustanovitelj fizična oseba,
- ime in sedež vrtca oziroma šole,
- številko in datum akta o ustanovitvi,
- ime programa, ki ga vrtec oziroma šola izvaja,
- javno veljavnost programa,
- datum vpisa oziroma izbrisa in razloge izbrisa iz razvida,
- sklep o dodelitvi programa iz 16. člena tega zakona za javne šole.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov šole iz drugega odstavka 16. člena tega zakona ministrstvo po uradni dolžnosti vpiše v razvid na podlagi sklepa o dodelitvi programa. Izvajalec se šteje za vpisanega v razvid z dnem izdaje sklepa o dodelitvi programa.

Obliko razvida ter natančnejši postopek vpisa in izbrisa določi minister.

84. člen (določanje obsega sredstev)

Javnim šolam se zagotavljajo sredstva v skladu z normativi in standardi oziroma metodologijo za določanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja, ki jih določi minister. Pred določitvijo normativov in standardov ter metodologije za določanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja si minister pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta in reprezentativnih sindikatov na področju šolstva.

V skladu z metodologijo za določanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja se zagotavlja sredstva javnim gimnazijam, poklicnim, srednjim tehničkim in srednjim strokovnim šolam, višjim strokovnim šolam in dijaškim domovom za vzgojno dejavnost.

Za vzgojo in izobraževanje:

- na območjih s posebnimi razvojnimi problemi,
- na narodno mešanih območjih,
- otrok Romov,
- otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov za predšolske otroke oziroma izobraževalnih programov, prilagojene izobraževalne programe ali posebni program vzgoje in izobraževanja, določi minister posebne normative in standarde oziroma metodologijo za določanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja.

Normative in standarde za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov iz zadnje alineje prejšnjega odstavka določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

Normativi in standardi obsegajo učno obveznost strokovnih delavcev, delovno oziroma učno obveznost ravnatelja in pomočnika ravnatelja, merila za oblikovanje svetovalne službe, knjižnice, administrativno-računovodske in tehnične službe, ter merila za oblikovanje oddelkov in skupin in za vrednotenje materialnih stroškov ter standarde za prostor in opremo.

100. člen (pedagoška, pedagoško-andragoška oziroma specialno pedagoška izobrazba)

Pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo si pridobi, kdor opravi vse obveznosti:

- v študijskem programu za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma v študijskem programu, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, po katerem se pridobi strokovni naslov magister profesor oziroma profesor,
- po študijskem programu, ki vključuje ustrezne strokovne vsebine.

Merila za ugotavljanje vključenosti teh vsebin v študijskih programih, po katerih si pridobijo izobrazbo posamezne kategorije strokovnih delavcev, sprejme Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije.

Kdor ni končal izobraževanja po visokošolskem študijskem programu za pridobitev izobrazbe, ki vključuje tudi pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po ustreznem javnoveljavnem študijskem programu za izpopolnjevanje.

Če ni ustreznega študijskega programa za izpopolnjevanje iz prejšnjega odstavka, določi program za pridobitev pedagoške, pedagoško-andragoške oziroma specialno pedagoške izobrazbe minister, potem ko si pridobi mnenje Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije.

Kdor ni končal izobraževanja po izobraževalnem programu poklicnega oziroma strokovnega izobraževanja, ki vključuje tudi pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po izobraževalnem programu, ki ga sprejme minister na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

102. člen (strokovni izpit)

Strokovni delavci opravljajo strokovni izpit v skladu s tem zakonom. Strokovni izpit je sestavni del pripravništva in se opravlja pred iztekom pripravniške dobe.

Strokovni delavci, ki so opravili pripravništvo in strokovni izpit po drugih predpisih, lahko opravljajo strokovni izpit po tem zakonu po preteku šestih mesecev dela v vrtcu oziroma šoli.

Strokovnim delavcem, ki imajo naziv visokošolskega učitelja, ni treba opravljati strokovnega izpita v skladu s tem zakonom.

Podrobnejše določbe o strokovnem izpitu predpiše minister.

Strokovni delavci v vrtcih, šolah in zavodih, ki izvajajo programe za predšolske otroke, izobraževalne programe in posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ki opravljajo zdravstveno oziroma socialno-varstveno dejavnost, opravljajo strokovni izpit v skladu z zakonom in drugimi predpisi, ki urejajo ta področja.

105. člen (izobraževanje in napredovanje)

Strokovni delavci v vrtcih in šolah se strokovno izobražujejo in usposabljaajo.

Vzgojitelj, učitelj, organizator izobraževanja, svetovalni delavec in knjižničar lahko napredujejo v naziv mentor, svetovalac in svetnik.

V nazive iz prejšnjega odstavka napredujejo tudi ravnatelj, direktor in pomočnik ravnatelja ter predavatelj višjih šol.

Pogoje, način in postopek strokovnega izobraževanja in usposabljanja ter napredovanja v nazive določi minister.

Naziv predavatelj višje šole podeli predavateljski zbor ustrezne višje strokovne šole po poprejšnjem soglasju Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje. Če predavateljski zbor še ni konstituiran ali je treba imenovati predavatelje za izobraževalni program, ki ga šola na novo uvaja, naziv podeli Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

Postopek za pridobitev naziva iz prejšnjega odstavka določi minister.

V nazive po tem zakonu napredujejo tudi strokovni delavci, zaposleni v javnih zavodih iz 28. člena tega zakona, ki opravljajo vzgojno- izobraževalno delo oziroma svetovalno ali razvojno delo v zvezi z vzgojo in izobraževanjem.

107.a člen (prepoved sklepanja delovnega razmerja)

Na področju vzgoje in izobraževanja ne more skleniti delovnega razmerja oziroma opravljati dela oseba, ki:

- je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev;
- je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost.

Kazensko ovadbo, ki jo sestavi policija, ter poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe, policija pošlje tudi Inšpekciji za šolstvo, če so podani razlogi za sum, da je zaposleni na področju vzgoje in izobraževanja storil kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena. Pristojen inšpektor za šolstvo v skladu z Zakonom o šolski inšpekciji lahko izreče delavcu suspenz, če za to obstojijo z zakonom, ki ureja šolsko inšpekcijo, predpisani pogoji in sicer najdlje za čas poteka kazenskega postopka. Šolska inšpekcija je dolžna ovadbo ter poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe obravnavati kot interno gradivo, ki se ga po prenehanju suspenza oziroma odločitvi, da se suspenz ne uvede, uniči.

Sodišče vroči pravnomočno sodno odločbo, s katero je ugotovljen obstoj kaznivega dejanja iz prvega odstavka tega člena vzgojno-izobraževalnemu zavodu, v katerem je obsojenec

zaposlen oziroma opravlja delo. Odločba se osebno vroči poslovodnemu organu zavoda, če je obsojena oseba, ki opravlja poslovodno funkcijo, pa predsedniku sveta zavoda. Osebe, ki se seznanijo s sodno odločbo, so dolžne varovati tajnost osebnih podatkov žrtve kaznivega dejanja in drugih posameznikov, ki niso pravnomočno obsojeni, ki so razvidni iz odločbe.

Osebi, ki je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena, delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi iz krivdnih razlogov oziroma iz krivdnih razlogov odpove drugo pogodbo, na podlagi katere oseba opravlja delo.

Oseba, zoper katero je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ne more skleniti pogodbe o zaposlitvi na področju vzgoje in izobraževanja.

110. člen (pripravništvo)

Pripravnik je strokovni delavec, ki v vrtcu oziroma šoli prvič začne opravljati delo, ustrezno smeri in stopnji njegove strokovne izobrazbe, z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela.

Pripravništvo traja največ 10 mesecev.

Pripravnik v času pripravništva sodeluje s strokovnimi delavci pri vzgojno-izobraževalnem delu in se pripravlja na strokovni izpit.

Pripravnikovo delo vodi, spremlja in ocenjuje mentor.

Mentorja pripravniku določi ravnatelj izmed strokovnih delavcev, ki opravljajo delo, za katero se bo pripravnik usposabljal, in imajo naziv svetnik ali svetovalec oziroma imajo najmanj tri leta naziv mentor.

Mentor pripravi pripravniku program, ki vključuje metodično, didaktično ter drugo pripravo, potrebno za opravljanje izpita. Mentor izdelava poročilo o poteku pripravništva.

Pripravništvo se v skladu s tem zakonom lahko izvaja tudi kot volontersko pripravništvo.

Število pripravniških mest razpiše minister.

XVII.a ZBIRKA PODATKOV

135.a člen (centralna evidenca)

(1) Za potrebe opravljanja nalog, določenih s tem zakonom in predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanja iz 1. člena tega zakona, za potrebe odločanja o pravicah iz javnih sredstev ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene ministrstvo vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje informatizirano zbirko podatkov (v nadaljnjem besedilu: centralna evidenca).

(2) Centralna evidenca vsebuje naslednje podatke o predšolskih otrocih, učencih, dijakih, študentih višje šole in udeležencih izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: udeleženci vzgoje in izobraževanja):

- enolični identifikator udeleženca vzgoje in izobraževanja,
- ime in priimek,
- EMŠO,
- spol,
- kraj in država rojstva,
- stalno oziroma začasno prebivališče (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, občina, država),

- državljanstvo,
- ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda ter matična številka poslovnega subjekta (šifra PRS),
- vzgojno-izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS),
- starostno obdobje, razred in oddelek, letnik oziroma vzgojna skupina oziroma razred in predmet v glasbeni šoli in umetniški gimnaziji,
- podatek o prijavi v dijaški dom,
- datum vključitve oziroma datum začetka izobraževanja v vrtcu oziroma šoli,
- datum začetka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- datum izpisa iz vrtca oziroma šole,
- datum zaključka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- povprečna ocena zadnjega razreda osnovne šole,
- povprečna ocena po letnikih za dijake in študente višjih strokovnih šol,
- status udeleženca: otrok, učenec, dijak, študent višje šole, udeleženec izobraževanja odraslih, učenec glasbene šole, kandidat brez statusa, ki opravlja izpite,
- način izobraževanja: redni/izredni,
- oblika izobraževanja: vzporedno izobraževanje.

(3) V centralni evidenci se vodi tudi podatek o upravičenosti do znižanega plačila vrtca, dodatne subvencije za malico, subvencije za kosilo (številka odločbe, datum pridobitve pravice in višina subvencije oziroma znižano plačilo vrtca).

135.b člen (zagotavljanje podatkov za centralno evidenco)

(1) Podatke za centralno evidenco iz drugega odstavka 135.a člena tega zakona vnašajo za svoje udeležence vzgoje in izobraževanja vzgojno-izobraževalni zavodi. Podatke iz tretjega odstavka 135.a člena tega zakona je dolžno zagotoviti ministrstvo, pristojno za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(2) Za zagotavljanje točnosti in ažurnosti identifikacijskih podatkov udeležencev vzgoje in izobraževanja v centralni evidenci (podatkov o imenu, priimku, spolu, kraju in državi rojstva, stalnem oziroma začasnem prebivališču – ulici, hišni številki, poštni številki, občini, državi in o državljanstvu) se ti na podlagi podatka o EMŠO udeleženca vzgoje in izobraževanja pridobijo iz centralnega registra prebivalstva.

(3) V centralno evidenco se iz centralne zbirke podatkov o pravicah iz javnih sredstev na podlagi podatka o EMŠO udeleženca vzgoje in izobraževanja prenesejo podatki o pravicah iz javnih sredstev, navedenih v tretjem odstavku 135.a člena tega zakona.

135.c člen (uporaba podatkov iz centralne evidence)

(1) Vzgojno-izobraževalni zavod obdeluje podatke iz centralne evidence iz drugega odstavka 135.a člena tega zakona za svoje udeležence vzgoje in izobraževanja.

(2) Podatki iz centralne evidence se lahko posredujejo uporabnikom, ki so za njihovo pridobitev pooblaščen z zakonom.

(3) Ministrstvo uporablja podatke iz centralne evidence tako, da se prikrijejo podatki o imenu in priimku, EMŠO, spolu, kraju in državi rojstva, državljanstvu ter stalnem oziroma začasnem bivališču.

(4) Pri znanstveno-raziskovalnem in razvojnem delu ter pri izdelavi statističnih analiz se osebni podatki obdelujejo v anonimizirani obliki.

(5) Način in pogoje dostopa do podatkov iz centralne evidence podrobneje določi minister, pristojen za šolstvo. Pred uveljavitvijo pravilnika mora pridobiti soglasje Informacijskega pooblaščenca.

135.č člen
(shranjevanje podatkov v centralni evidenci)

Podatki se v centralni evidenci hranijo še eno leto po tem, ko udeleženec vzgoje in izobraževanja zaključi vzgojno-izobraževalni ali študijski program po posameznem statusu, potem se arhivirajo. Arhivirani podatki centralne evidence se lahko v anonimizirani obliki uporabljajo za statistične in analitične raziskave, v neanonimizirani obliki pa jih je dopustno posredovati le državnim organom, ki imajo za njihovo pridobitev in nadaljnjo obdelavo podlago v zakonu.

Zakon o maturi (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo)

56. člen
(uporaba evidenc)

Osebnne podatke iz evidenc zbira, obdeluje, shranjuje in posreduje Državni izpitni center šolam, ministrstvu, pristojnemu za šolstvo ter univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom za izvedbo in analizo mature ter izvedbo vpisa v višje in visoko šolstvo.

Državni izpitni center zbira podatke iz zbirk, ki jih vodijo srednje šole, ki izvajajo maturitetne izpite oziroma poklicno maturo, od vpisne službe visokošolskih zavodov in neposredno od kandidatov, članov izpitnih komisij, zunanjih ocenjevalcev in članov državnih komisij.

Pri izdelavi statističnih in drugih analiz se smejo osebni podatki uporabiti in objaviti tako, da identiteta kandidata oziroma zunanjega ocenjevalca ni razvidna.

Zakon o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 3/13 in 46/14)

17. člen
(evidenca šolske prehrane)

(1) Šola vodi evidenco prijavljenih na šolsko prehrano, ki obsega naslednje podatke o otroku oziroma učencu oziroma dijaku, prijavljenem na šolsko prehrano:

- ime in priimek ter naslov,
- EMŠO,
- naziv šole, razred oziroma letnik in oddelek izobraževalnega programa,
- ime in priimek staršev ter naslov,
- številka odločbe, ki je podlaga za upravičenost do subvencije za malico oziroma kosilo,
- datum nastopa pravice in obdobje upravičenosti do otroškega dodatka oziroma državne štipendije oziroma subvencije za malico oziroma kosilo,
- višina subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- podatek o namestitvi v dom za učence oziroma v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, podatek o namestitvi v rejniško družino in podatek, da je učenec oziroma dijak prosilec za azil,
- datum prijave na malico oziroma kosilo,
- vrsta obrokov šolske prehrane, na katere je prijavljen,
- število in datum prevzetih in odjavljenih obrokov.

(2) Podatke iz pete, šeste in sedme alineje prvega odstavka tega člena šola pridobi iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Če navedenih podatkov ni mogoče pridobiti iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, jih šola pridobi od pristojnih centrov za socialno delo oziroma od učenca ali dijaka oziroma staršev.

(3) Poleg podatkov, ki jih določa drugi odstavek 135.a člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF in 57/12 – ZPCP-2D), vsebuje centralna evidenca tudi podatek o prijavi učencev in dijakov na šolsko malico oziroma kosilo. Podatke vnašajo za svoje učence in dijake šole.

(4) Do osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena lahko dostopajo le s strani ravnatelja pooblaščen delavci šole, ki opravljajo dela in naloge na področju šolske prehrane.

(5) Šola lahko drugemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu oziroma zunanjemu izvajalcu za evidentiranje prevzema obrokov posreduje ime in priimek prijavljenih učencev oziroma dijakov.

(6) Šola na zahtevo ministrstva sporoči statistične in analitične podatke o šolski prehrani.

(7) Podatki iz evidenc po tem členu se zbirajo, obdelujejo in shranjujejo za potrebe izvrševanja tega zakona ter se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Šola obdeluje podatke iz svoje evidence za namen izvajanja tega zakona, uporablja jih tudi za namen zaračunavanja plačila za šolsko prehrano staršem. Ministrstvo za izvajanje subvencioniranja šolske prehrane uporablja le zbirne podatke, ki jih določa 18. člen tega zakona.

(8) Pri izdelavi statističnih analiz se smejo podatki uporabljati tako, da identiteta učencev, dijakov in staršev ni razvidna.

(9) Podatki se v evidenci iz prvega odstavka tega člena hranijo pet let od zaključka vsakega šolskega leta, v katerem je učenec oziroma dijak upravičen do šolske prehrane.